

Съвет на
Европейския съюз

Брюксел, 29 април 2022 г.
(OR. en)

8560/22

Междуетноститутуционално досие:
2022/0134(COD)

JAI 549
MIGR 128
ASIM 32
SOC 235
EMPL 143
EDUC 137
IA 49
CODEC 567

ПРЕДЛОЖЕНИЕ

От:	Генералния секретар на Европейската комисия, подписано от г-жа Martine DEPREZ, директор
Дата на получаване:	28 април 2022 г.
До:	Г-н Jeppe TRANHOLM-MIKKELSEN, генерален секретар на Съвета на Европейския съюз
№ док. Ком.:	COM(2022) 650 final
Относно:	Предложение за ДИРЕКТИВА НА ЕВРОПЕЙСКИЯ ПАРЛАМЕНТ И НА СЪВЕТА относно статута на дългосрочно пребиваващи граждани на трети страни (преработен текст)

Приложено се изпраща на делегациите документ COM(2022) 650 final.

Приложение: COM(2022) 650 final

ЕВРОПЕЙСКА
КОМИСИЯ

Брюксел, 27.4.2022 г.
COM(2022) 650 final

2022/0134 (COD)

Предложение за

ДИРЕКТИВА НА ЕВРОПЕЙСКИЯ ПАРЛАМЕНТ И НА СЪВЕТА

**относно статута на дългосрочно пребиваващи граждани на трети страни
(преработен текст)**

{SEC(2022) 200 final} - {SWD(2022) 650 final} - {SWD(2022) 651 final}

ОБЯСНИТЕЛЕН МЕМОРАНДУМ

1. КОНТЕКСТ НА ПРЕДЛОЖЕНИЕТО

• Основания и цели на предложението

Настоящото предложение е част от пакет от мерки, предложени като последващи действия във връзка със съобщението на Комисията относно Нов пакт за миграцията и убежището¹, прието на 23 септември 2020 г., в което се подчертава необходимостта да се преодолеят основните недостатъци на политиката на ЕС в областта на законната миграция, като се отговори на общата цел за привличане на уменията и талантите, от които ЕС се нуждае. В пакета като една от мерките от посочения пакет за уменията и талантите беше обявено преработване на Директива 2003/109/ЕО относно дългосрочно пребиваващите с цел да се създаде истински статут на дългосрочно пребиваващ в ЕС, по-специално чрез укрепване на правото на дългосрочно пребиваващите да се движат и работят в други държави членки. Пакетът включва и преработване на Директива 2011/98/ЕС² за единното разрешение и придружаващо го съобщение, в което се определя нов подход за амбициозна и устойчива политика на ЕС в областта на законната миграция, привличането на таланти към нашите пазари на труда и създаването на безопасни канали за достигане до Европа³.

По-голямата част от мигрантите пристигат и пребивават в Европа законно. Общият брой на гражданите на трети страни, които пребивават законно в ЕС, е 23 милиона, което представлява 5,1 % от населението на ЕС⁴. От тях над 10 милиона⁵ граждани на трети страни притежават разрешение за дългосрочно или постоянно пребиваване. Това е целевата група, която е предвидено да бъде обхваната от Директива 2003/109/ЕО относно статута на дългосрочно пребиваващи граждани от трети страни⁶ (наричана по-долу „директивата“).

В директивата се определят условията, при които граждани на трети страни, които са пребивавали законно и без прекъсване в държава членка в рамките на поне пет години, могат да получат „статут на дългосрочно пребиваващ в ЕС“ („статут на ДП в ЕС“). Предимствата на този статут са многобройни: той е постоянен, с него се предоставят права на равноправно третиране в много области (включително пълен достъп до дейност като заето и самостоятелно заето лице) и се осигурява засилена защита срещу експулсиране. Въпреки че тези предимства могат да бъдат предоставени и чрез уредени от националното право статутни на постоянно пребиваващ (директивата допуска такива), със статута на ДП в ЕС допълнително се предоставя възможността за движение и пребиваване в други държави членки въз основа на три всеобхватни основания: упражняване на стопанска дейност (дейност като заето или самостоятелно заето лице); с цел учебен процес или професионално обучение; с друга цел. Това право на

¹ [COM/2020/609 final](#)

² COM/2022/655.

³ COM/2022/657.

⁴ https://ec.europa.eu/eurostat/statistics-explained/index.php?title=Migration_and_migrant_population_statistics#Migrant_population:_23_million_n-on-EU_citizens_living_in_the_EU_on_1_January_2020

⁵ http://appsso.eurostat.ec.europa.eu/nui/show.do?dataset=migr_reslong&lang=en

⁶ Директива 2003/109/ЕО на Съвета от 25 ноември 2003 г. относно статута на дългосрочно пребиваващи граждани от трети страни (ОВ L 16, 23.1.2004 г., стр. 44).

мобилност в рамките на ЕС обаче не е автоматично право, а е обвързано с редица условия.

При оценката на директивата в рамките на Проверката за пригодност в областта на законната миграция⁷, завършена през 2019 г., и докладите за нейното прилагане⁸ бяха установени редица недостатъци по отношение на постигането на целите, както и практически въпроси, произтичащи от прилагането на директивата от държавите членки.

Настоящото предложение има за цел да се създаде по-ефективна, съгласувана и справедлива система за получаване на статут на дългосрочно пребиваващ в ЕС. Тази система следва да бъде ключов инструмент за насърчаване на интеграцията на гражданите на трети страни, които са се установили законно и дългосрочно в ЕС.

Предложението има за цел да се улесни получаването на статут на дългосрочно пребиваващ в ЕС, по-специално: като се позволи на гражданите на трети страни да натрупват периоди на пребиваване в различни държави членки, за да изпълнят изискването относно продължителността на пребиваването; и като се поясни, че всички периоди на законно пребиваване следва да се вземат предвид изцяло, включително периодите на пребиваване като студенти, лица, ползващи се с временна закрила, или периодите на пребиваване, които първоначално са били на основания от временно естество. Периодите на законен престой въз основа на виза за краткосрочно пребиваване не се считат за периоди на пребиваване и не следва да се отчитат.

Предложението също така има за цел да се укрепят правата на дългосрочно пребиваващите и членовете на техните семейства. Това включва правото на движение и работа в други държави членки, което следва да бъде тясно съгласувано с правото, от което се ползват гражданите на ЕС. Като се позволи на гражданите на трети страни, които вече са дългосрочно пребиваващи в ЕС в една държава членка, да сменят работата си и да се преместят в друга държава членка, за да работят, може да се спомогне за подобряване на ефективността на пазара на труда в целия ЕС, за справяне с недостига на умения и за компенсиране на регионалните дисбаланси. По този начин може да се подобри и цялостната привлекателност на ЕС за чуждестранните таланти.

С предложението освен това се въвежда механизъм за гарантиране на еднакви условия за разрешението за дългосрочно пребиваване в ЕС и националните разрешения за постоянно пребиваване по отношение на процедурите, правата на равнопоставено третиране и достъпа до информация, така че гражданите на държави извън ЕС да имат реален избор между двете разрешения. С него също така се улеснява кръговата миграция, като се облекчава завръщането на дългосрочно пребиваващите в държавата им по произход, без да губят правата си, което е от полза както за държавите по произход, така и за държавите по пребиваване.

В своята резолюция от 21 май 2021 г. относно нови възможности за законна трудова миграция⁹ Европейският парламент посреща със задоволство факта, че Комисията планира да преразгледа директивата, като посочва, че това „предоставя възможност за подобряване на мобилността и за опростяване и хармонизиране на процедурите“. В резолюцията си от 25 ноември 2021 г., съдържаща препоръки към Комисията относно

⁷ https://ec.europa.eu/home-affairs/what-we-do/policies/legal-migration/fitness-check_en#:~:text=

⁸ [COM\(2011\) 585](#), първи доклад за прилагането; и [COM\(2019\) 161](#), втори доклад за прилагането.

⁹ Резолюция на Европейския парламент от 20 май 2021 г. относно нови възможности за законна трудова миграция ([2020/2010 \(INI\)](#))

политиката и правото в областта на законната миграция¹⁰, Европейският парламент поиска от Комисията да измени директивата, за да предостави на дългосрочно пребиваващите в ЕС реално право на мобилност в рамките на ЕС и да намали броя години на пребиваване, необходими за придобиване на статут на дългосрочно пребиваващ в ЕС, от пет на три години.

След влизането в сила на директивата през 2003 г. Комисията получи значителен брой жалби (по-специално от кандидати или лица, на които е предоставен статут на ДП в ЕС), някои от които бяха последвани от производства за установяване на неизпълнение на задължения, като редица въпроси също така бяха предмет на решения на Съда на Европейския съюз (наричан по-нататък „Съдът на ЕС“). Настоящият преработен текст има за цел също така да се преодолеят основните недостатъци, които бяха открити в резултат на производствата за установяване на неизпълнение на задължения, и да се кодифицира съдебната практика на Съда на ЕС.

- **Съгласуваност с действащите разпоредби в тази област на политиката**

Настоящото предложение е в съответствие с приетия на 23 септември 2020 г. Нов пакт на Комисията за миграцията и убежището¹¹, в който се подчертава необходимостта да се преодолеят основните недостатъци на политиката на ЕС в областта на законната миграция, като се отговори на общата цел за привличане на уменията и талантите, от които ЕС се нуждае.

Настоящото предложение допълва други инструменти на ЕС, приети в областта на законната миграция и убежището, и по-специално директивите за уреждане на статутите на пребиваване, които могат да доведат до дългосрочно пребиваване: Директива 2009/50/ЕО за синята карта на ЕС относно висококвалифицираните работници¹², Директива 2011/98/ЕС за единното разрешение¹³, Директива (ЕС) 2016/801 за студентите и изследователите¹⁴, Директива 2003/86/ЕО за събирането на семейството¹⁵ (наричани по-нататък „директивите за законната миграция“), Директива 2008/115/ЕО относно връщането¹⁶ и Директива 2011/95/ЕС относно

¹⁰ Резолюция на Европейския парламент от 25 ноември 2021 г., съдържаща препоръки към Комисията относно политиката и правото в областта на законната миграция ([2020/2255 \(INL\)](#))

¹¹ [COM/2020/609 final](#)

¹² Директива 2009/50/ЕО на Съвета от 25 май 2009 г. относно условията за влизане и пребиваване на граждани на трети държави за целите на висококвалифицирана трудова заетост (ОВ L 155, 18.6.2009 г., стр. 17), изменена с Директива (ЕС) 2021/1883 от 20 октомври 2021 г. относно условията за влизане и пребиваване на граждани на трети държави за целите на висококвалифицирана трудова заетост и за отмяна на Директива 2009/50/ЕО на Съвета (ОВ L 382, 28.10.2021 г., стр. 1—38).

¹³ Директива 2011/98/ЕС на Европейския парламент и на Съвета от 13 декември 2011 г. относно единна процедура за кандидатстване на граждани на трети държави за единно разрешение за пребиваване и работа на територията на държава членка и относно общ набор от права за работници от трети държави, законно пребиваващи в държава членка (ОВ L 343, 23.12.2011 г., стр. 1—9). Преработването на Директивата за единното разрешение е част и от пакета за уменията и талантите.

¹⁴ Директива (ЕС) 2016/801 на Европейския парламент и на Съвета от 11 май 2016 г. относно условията за влизане и пребиваване на граждани на трети държави с цел провеждане на научно изследване, следване, стаж, доброволческа дейност, програми за ученически обмен или образователни проекти и работа по програми „au pair“ (ОВ L 132, 21.5.2016 г., стр. 21).

¹⁵ Директива 2003/86/ЕО на Съвета от 22 септември 2003 г. относно правото на събиране на семейството (ОВ L 251, 3.10.2003 г., стр. 12).

¹⁶ Директива 2008/115/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 16 декември 2008 г. относно общите стандарти и процедури, приложими в държавите членки за връщане на незаконно пребиваващи граждани на трети страни (ОВ L 348, 24.12.2008 г., стр. 98).

стандарти за определянето на граждани на трети държави или лица без гражданство като лица, на които е предоставена международна закрила¹⁷.

Настоящото предложение е в съответствие с Плана за действие относно интеграцията и приобщаването за периода 2021—2027 г.¹⁸, като с него се осигурява обща политическа рамка, за да се подпомогнат държавите членки при усъвършенстването и укрепването на техните национални политики в областта на интеграцията на гражданите на трети страни, включително на дългосрочно пребиваващите в ЕС.

- **Съгласуваност с други политики на Съюза**

Настоящото предложение е в съответствие и подкрепя на целите на съобщението на Комисията от 27 май 2020 г., озаглавено „Часът на Европа: възстановяване и подготовка за следващото поколение“¹⁹, в което се определя пътят на Съюза към възстановяване, към по-екологични, цифрови и устойчиви икономики и общество, където необходимостта от подобряване и адаптиране на уменията, знанията и компетенциите придобива още по-голямо значение. Мерките за подобряване на интеграцията и мобилността в рамките на ЕС на дългосрочно пребиваващите граждани на трети страни трябва да се разглеждат в този по-широк контекст.

Това е в съответствие и с Европейската програма за умения²⁰, в която се призовава за по-стратегически подход към законната миграция, насочен към по-добро привличане и задържане на таланти, и по-специално към необходимостта от по-добро съответствие между нуждите и предлагането, ясни процедури и признаване на компетентностите на гражданите на трети страни на пазара на труда в ЕС.

2. ПРАВНО ОСНОВАНИЕ, СУБСИДИАРНОСТ И ПРОПОРЦИОНАЛНОСТ

- **Правно основание**

Правното основание за предложението е член 79, параграф 2 от ДФЕС, по силата на който Европейският парламент и Съветът се оправомощават да действат в съответствие с обикновената законодателна процедура и да приемат мерки относно: а) условията за влизане и пребиваване, както и правилата за издаване от държавите членки на визи и разрешения за дългосрочно пребиваване; и б) определянето на правата на гражданите на трети страни, пребиваващи законно в дадена държава членка, включително условията за свобода на движение и пребиваване в другите държави членки.

- **Субсидиарност (при неизключителна компетентност)**

Прилага се принципът на субсидиарност, тъй като това е област на споделена компетентност²¹. Необходимостта от обща рамка на ЕС относно законната миграция е

¹⁷ Директива 2011/95/ЕС на Европейския парламент и на Съвета от 13 декември 2011 г. относно стандарти за определянето на граждани на трети държави или лица без гражданство като лица, на които е предоставена международна закрила, за единния статут на бежанците или на лицата, които отговарят на условията за субсидиарна закрила, както и за съдържанието на предоставената закрила (ОВ L 337, 20.12.2011 г., стр. 9).

¹⁸ COM(2020) 758 final.

¹⁹ COM(2020) 456 final.

²⁰ COM(2020) 274 final.

²¹ Нито една мярка, предложена в областта на законната миграция, обаче „не засяга правото на държавите членки да определят капацитета за прием на граждани на трети страни, идващи от трети страни, на тяхната територия с цел да търсят работа като заети или самостоятелно заети лица“ (член 79, параграф 5 от ДФЕС).

свързана с премахването на граничния контрол по вътрешните граници в рамките на ЕС и създаването на Шенгенското пространство. В този контекст политиките и решенията на една държава членка в областта на миграцията засягат другите държави членки, поради което се счита за необходимо да съществува набор от общи правила на ЕС по отношение на условията и процедурите за влизане и пребиваване на граждани на трети страни в държавите членки и да се определят правата на тези лица след приема им²².

От проверката за пригодност става ясно, че директивите за законната миграция, включително Директивата за дългосрочно пребиваващите лица, са имали редица положителни последици, които не биха били постигнати от държавите членки, действащи самостоятелно, като например степен на хармонизация на условията, процедурите и правата, която спомага за създаването на еднакви условия във всички държави членки; опростени административни процедури; подобрена правна сигурност и предсказуемост за гражданите на трети страни, работодателите и администрациите; по-добро признаване на правата на гражданите на трети страни (а именно правото им да бъдат третирани наравно с местните граждани в редица важни области, като например условията на труд, достъпа до образование и социални обезщетения, както и процесуалните права); подобрена мобилността в рамките на ЕС.

Преработването на Директивата за дългосрочно пребиваващите лица има за цел по-нататъшно хармонизиране и опростяване. По-специално, подобренията по отношение на правата ще бъдат от полза за гражданите на трети страни, а улесненият достъп до статут на дългосрочно пребиваващ в ЕС ще гарантира сигурен и стабилен статут на пребиваване за гражданите на трети страни, които иначе не отговарят на условията за получаване на гражданство. Освен това ефикасни правила относно мобилността в рамките на ЕС могат да бъдат установени само на равнище ЕС, тъй като никоя национална миграционна политика досега не е предоставяла улеснения за подаването на молби от граждани на трети страни, които пребивават в друга държава членка. Освен това правото на държавите членки да определят капацитета за прием на граждани на трети страни, идващи от трети страни, на тяхната територия с цел да търсят работа, се отнася само до граждани на трети страни, идващи от страни извън ЕС, и не се прилага за тяхната мобилност в рамките на ЕС. Поради това правилата на ЕС оказват значително въздействие върху ефикасната мобилност на гражданите на трети страни в рамките на държавите членки.

- **Пропорционалност**

Въведените с настоящото предложение промени в Директивата за дългосрочно пребиваващите лица са ограничени и целеви, насочени към ефективно преодоляване на основните недостатъци, установени при изпълнението и оценката на директивата. Съгласно оценката на въздействието предложените промени са ограничени до онези аспекти, които държавите членки не могат да постигнат в задоволителна степен сами, а административната тежест за заинтересованите страни не би била несъразмерна спрямо целите, които трябва да бъдат постигнати, както и защото с тези мерки само ще се актуализират или допълнят вече съществуващите процедури. По-специално, необходимите адаптации на административните процедури от страна на държавите членки се считат за пропорционални с оглед на очакваните подобрения в положението на гражданите на трети страни, по-големите възможности за работодателите и опростяването за държавната администрация.

²² Вж. Проверка за пригодност, стр. 3.

С оглед на гореизложеното с предложението не се надхвърля необходимото за постигане на поставените цели.

- **Избор на инструмент**

Целта на настоящото предложение е да се осигурят целеви промени в директивата, насочени към отстраняване на пропуските, несъответствията и недостатъците, установени при изпълнението и оценката на директивата. Тъй като настоящото предложение е за преработване на Директивата за дългосрочно пребиваващите лица, най-подходящ за целта е същият правен инструмент.

3. РЕЗУЛТАТИ ОТ ПОСЛЕДВАЩИТЕ ОЦЕНКИ, КОНСУЛТАЦИИТЕ СЪС ЗАИНТЕРЕСОВАНИТЕ СТРАНИ И ОЦЕНКИТЕ НА ВЪЗДЕЙСТВИЕТО

- **Последващи оценки/проверки за пригодност на действащото законодателство**

В първия доклад за прилагането от 2011 г. се извършва оценка на съответствието на националните законодателства с разпоредбите на директивата и се разкриват обща липса на информация сред гражданите на трети страни относно статута на дългосрочно пребиваващ в ЕС и свързаните с него права, както и редица недостатъци при транспонирането на директивата. Във втория доклад за прилагането от 2019 г. се посочва, че положението се е подобрило, но някои нерешени въпроси продължават да подкопават пълното постигане на основните цели на директивата.

Проверката за пригодност в областта на законната миграция от 2019 г. представлява задълбочена оценка на цялостната рамка на ЕС в областта на законната миграция, като целта е да се прецени дали тя все още е пригодна за целта. Що се отнася по-специално до Директивата за дългосрочно пребиваващите лица, от проверката за пригодност е видно, че са налице редица несъответствия с други, по-късно приети директиви на ЕС за законната миграция, по-специално по отношение на правата, предоставени на дългосрочно пребиваващите и членовете на техните семейства, включително по отношение на мобилността в рамките на ЕС. В проверката се констатира и липса на координация и съгласуваност между статута на дългосрочно пребиваващ в ЕС и паралелните национални схеми за постоянно пребиваване, както и по-често използване на националните схеми в сравнение с тази на ЕС.

Въз основа на докладите за прилагането и проверката за пригодност установените в предложението проблеми са групирани в шест основни области: i) статутът на ДП в ЕС не се използва достатъчно; ii) условията за придобиване на статут на ДП в ЕС са твърде трудни за изпълнение; iii) дългосрочно пребиваващите срещат многобройни пречки при упражняването на правата на мобилност в рамките на ЕС; iv) липсва яснота и последователност по отношение на правата на дългосрочно пребиваващите и членовете на техните семейства; v) възможностите за кръгова миграция за дългосрочно пребиваващите са ограничени; vi) съществува риск от злоупотреба с придобиването на статут на ДП в ЕС въз основа на програми за разрешаване на пребиваване срещу инвестиции, съгласно които издаването на разрешения за пребиваване не е обвързано с изискването за непрекъснато физическо присъствие в държавата членка или е подчинено само на изискването за присъствие на инвеститора в държавата членка за ограничен период от време.

- **Консултации със заинтересованите страни**

В контекста на проверката за пригодност в областта на законната миграция беше проведена широка консултация, включително обществена такава²³. Между 23 септември и 30 декември 2020 г. чрез портала на Комисията „Споделете мнението си“ беше проведена друга онлайн обществена консултация относно бъдещето на законната миграция²⁴. През първата половина на 2021 г. бяха проведени целеви консултации, в рамките на които бяха зададени по-технически въпроси относно преразглеждането на директивата. Някои от тези консултации бяха независимо проведени от Комисията, а други — в контекста на проучване, възложено на външен изпълнител. В рамките на посочената оценка на въздействието бяха отправени и *ad hoc* запитвания до членовете на Европейската мрежа за миграцията.

Отговори на двете горепосочени обществени консултации бяха получени от страна на граждани на ЕС, организации и граждани на трети страни (пребиваващи в ЕС или извън него), търговски асоциации и организации, неправителствени организации, академични/научноизследователски институции, синдикални организации, министерства и организации за обществени услуги. Целевите консултации включваха компетентни органи в държавите членки, търговски асоциации и организации, неправителствени организации, представители на академичните среди, практикуващи юристи, мозъчни тръстове и организации за обществени услуги.

Процесът на консултации като цяло показва, че мигрантите, които вече пребивават в ЕС или възнамеряват да се преместят в него, са неблагоприятно засегнати от недостатъците на действащата директива, които водят до административна тежест, дълги периоди на изчакване, несигурност и объркване по отношение на приложимите правила и резултати. Това може да обезкуражи мигрантите да кандидатстват за статут на ДП в ЕС. Ограниченията относно набора от права, свързани със статута на ДП в ЕС, особено по отношение на събирането на семейството и мобилността в рамките на ЕС, може да намалят привлекателността на ЕС в очите на гражданите на трети страни и да ограничат тяхната интеграция в приемащите общества. Това оказва непряко въздействие и върху държавите по произход, тъй като недостатъчната интеграция на техните граждани в приемащите държави може да доведе до по-ниски нива на паричните преводи.

Всички установени по време на консултациите основни проблеми са взети предвид и разгледани в предложението.

- **Събиране и използване на експертни становища**

Оценката на въздействието във връзка с преразглеждането на директивата беше подкрепена от проучване от външен изпълнител²⁵. Освен това бяха проведени консултации с редица експертни групи във връзка с преразглеждането на директивата: с експертната група за възгледите на мигрантите в областта на миграцията, убежището и интеграцията на 2 март 2021 г., с европейската мрежа на публичните служби по заетостта — на 10 март 2021 г., с неформалната експертна група на Комисията по икономическа миграция — на 14 април 2021 г., и с мрежата на ЕС на специалистите в

²³ https://ec.europa.eu/home-affairs/system/files/2019-03/201903_legal-migration-check-annex-3aai-icf_201806.pdf

²⁴ https://ec.europa.eu/home-affairs/content/public-consultation-future-eu-legal-migration_en

²⁵ ICF, Study in support of the Impact assessments on the revision of Directive 2003/109/EC and Directive 2011/98/EU (ICF, Проучване в подкрепа на оценките на въздействието във връзка с преразглеждането на Директива 2003/109/ЕО и Директива 2011/98/ЕС).

областта на законната миграция — на 29 април 2021 г. Беше проведена консултация и с Европейската мрежа за миграцията посредством *ad-hoc* запитване²⁶.

- **Оценки на въздействието**

В рамките на проведената във връзка с изготвянето на предложението оценка на въздействието бяха оценени четири варианта на политиката, като бяха представени редица мерки на политиката с нарастваща степен на амбициозност:

Вариант 1: действия за подобряване на ефективността на директивата. Този вариант на политика включва незаконодателни действия, насочени към подобряване на изпълнението на директивата и утвърждаване на статута на ДП в ЕС, без да се извършват каквито и да било законодателни промени.

Вариант 2: целево преразглеждане на директивата. Този вариант на политиката включваше редица целеви изменения на директивата, насочени към създаването на по-ефикасна, съгласувана и справедлива система за получаване на статут на ДП в ЕС, по-специално чрез гарантиране на условия, еднакви с тези на паралелните национални статутни; и подобряване на правата на дългосрочно пребиваващите и членовете на техните семейства, включително подобряване на правото на мобилност в рамките на ЕС.

Вариант 3: по-широко законодателно преразглеждане на директивата. Този вариант на политиката включваше целевите изменения съгласно вариант 2, същевременно предоставяйки и улеснения по отношение на условията за придобиване на статут на ДП в ЕС. Съгласно този вариант държавите членки по-специално биха имали право да намалят от пет на три години периода на пребиваване, който се изисква за подаване на молба за статут на ДП в ЕС (без гражданите на Съюза — и членовете на техните семейства — които се ползват от право на свободно движение в съответствие с правото на ЕС, да се поставят в по-неблагоприятно положение в сравнение с гражданите на трети страни), и да натрупват периоди на пребиваване в различни държави членки. Също така биха се разяснили условията, свързани с икономическите ресурси и интеграцията.

Вариант 4: основно законодателно преразглеждане на директивата, с което се създава единен статут на постоянно пребиваващ в ЕС. С този вариант се определя напълно хармонизиран статут на постоянно пребиваващ в ЕС, като се премахват паралелните национални схеми, въвеждат се съкратен период на пребиваване, който се изисква за придобиване на статута (който трябва да се прилага от всички държави членки), и автоматично право на движение и пребиваване във втора държава членка, при условия, подобни на тези, които са приложими за гражданите на ЕС, упражняващи правото си на свободно движение.

Въз основа на оценката на социалното и икономическото въздействие, ефективността и ефикасността **предпочитаният вариант на политиката е вариант 3 — по-широко законодателно преразглеждане на директивата.** Предпочитаният вариант съдържа широк набор от мерки на политиката за отстраняване на повечето от установените в директивата недостатъци.

Очаква се предпочитаният вариант да окаже много положително социално и икономическо въздействие. Икономическите последици се основават на очакването, че

²⁶ EMN (2021) Ad Hoc Query 2021.36 to support an impact assessment study on the revision of the Single Permit Directive (EMM (2021 г.), Ad Hoc Запитване 2021.36 в подкрепа на проучване за оценка на въздействието във връзка с преразглеждането на Директивата за единното разрешение).

повече граждани на трети страни ще имат достъп до статута на ДП в ЕС и произтичащите от него права и че по-голям дял от гражданите на трети страни ще се преместват във втора държава членка. Това от своя страна би довело до по-високи данъчни приходи като цяло, до повишена производителност на труда и по-голямо потребление и до засилен икономически растеж. Освен това, в резултат на по-високите възнаграждения, се очаква увеличаване и на паричните преводи като дял от приходите на дългосрочно пребиваващите.

Предпочитаният вариант на политиката също така ще бъде в пълно съответствие с целите на политиката, определени в Новия пакт на Комисията за миграцията и убежището. С него ще се осигури и допълнителна съгласуваност със съдебната практика на Съда на Европейския съюз.

Счита се също така, че с предпочитания вариант се постига най-добър баланс между различните очаквания на заинтересованите страни и че той следователно е най-осъществим от политическа гледна точка. Във връзка с това в оценката на въздействието се открояват специфични различия във възгледите относно добавената стойност на намаляването от пет на три години на периода на пребиваване, който се изисква за придобиване на статут на ДП в ЕС. Тъй като на този етап не е възможно да се определи категорично до каква степен подобно намаляване би допринесло ефективно за стимулирането на процеса на интеграция на гражданите на трети страни, които възнамеряват да се установят дългосрочно в ЕС, с настоящото предложение не се въвежда промяна на изисквания период на пребиваване, който остава пет години.

Ясно е по-специално, че в процеса на интеграция гражданите на трети страни продължават да се сблъскват с различни предизвикателства в отделните държави членки в зависимост от начина, по който са пристигнали, от своето ниво на умения, езикови познания и произход, но също и в зависимост от равнището на въведените от държавите членки мерки за подкрепа²⁷. Поради тази причина понастоящем в държавите — членки на ЕС, не съществуват еднакви условия по отношение на интеграцията на граждани на трети страни, за което би бил нужен хармонизиран подход за намаляване на периода на пребиваване, който се изисква за получаване на статут на ДП в ЕС. Въпреки че в оценката на въздействието беше разгледана възможността държавите членки да намалят периода на пребиваване на три години въз основа на незадължителен подход, Комисията отхвърли този вариант, за да избегне евентуалната разпокъсаност при изпълнението на директивата, която може да възникне от това.

С подкрепата на рамката, създадена на равнище ЕС с Плана за действие относно интеграцията и приобщаването за периода 2021—2027 г., ЕС и неговите държави членки прилагат многобройни мерки за улесняване и ускоряване на интеграцията и приобщаването на граждани на трети страни, а Комисията извършва мониторинг на постигнатия в това отношение напредък²⁸. Въз основа на този мониторинг и задълбочена оценка на въздействието на правата, свързани с разрешенията за пребиваване, върху интеграцията на граждани на трети страни в държавите членки Комисията ще разгледа въпроса за периода на пребиваване, който се изисква за придобиване на статут на ДП в ЕС, за да предостави допълнителна информация за разглеждането на евентуално съкращаване на петгодишния праг. Тази оценка ще бъде

²⁷ Вж. Плана за действие на Европейската комисия относно интеграцията и приобщаването за периода 2021—2027 г.

²⁸ В края на 2024 г. ще бъде извършен междинен преглед на плана за действие на Комисията.

представена в първия доклад за прилагането на преработената директива, който трябва да бъде приет в срок от две години след края на срока за транспониране.

Макар като общо правило да се запазва изискваният петгодишен период на пребиваване, с предложението се въвеждат две важни промени, които биха осигурили европейска добавена стойност, като значително улеснят придобиването на статут на ДП в ЕС в случаи на мобилност между отделните държавите членки. На първо място, Комисията предлага да се даде възможност за натрупване на периоди на пребиваване в различни държави членки, за да се достигне петгодишният праг. На второ място, предлага се лицата, които вече са придобили статут на ДП в ЕС в една държава членка, да се нуждаят само от три години, за да придобият статута във втора държава членка.

Становище на Комитета за регулаторен контрол

Оценката на въздействието беше представена на Комитета за регулаторен контрол на 22 септември 2021 г., а на 20 октомври 2021 г. беше проведено заседание. На 25 октомври 2021 г. комитетът даде положително становище с резерви. Комитетът посочи редица елементи от оценката на въздействието, които следва да бъдат разгледани. По-конкретно, комитетът поиска допълнителни разяснения относно приложното поле на тази инициатива и връзката ѝ с преразглеждането на Директивата за единното разрешение. Освен това комитетът поиска да се посочат по-ясно основните различия в избора на политики между вариантите и да се представи по-задълбочен анализ на това дали са възможни алтернативни подходи спрямо предложените мерки. Комитетът също така поиска разяснения относно начина, по който незадължителните за държавите членки мерки ще окажат въздействие върху ефективността на директивата. И накрая, комитетът поиска допълнителен анализ и доказателства по отношение на потенциалните последици от премахването на проучването на пазара на труда при преместване във втора държава членка.

Тези и други по-подробни коментари, предоставени от комитета, бяха разгледани в окончателната версия на оценката на въздействието, в която по-специално се описват по-ясен начин определението на проблема и целите на инициативата, както и начинът, по който различните варианти на политиката биха решили тези проблеми и постигнали тези цели. Коментарите на комитета са отразени и в предложената директива.

• **Пригодност и опростяване на законодателството**

Настоящата инициатива беше включена в приложение II към Работната програма на Комисията за 2021 г.²⁹, поради което е част от Програмата за пригодност и резултатност на регулаторната рамка (REFIT).

Икономии на разходи по REFIT — предпочитан вариант		
Описание	Сума (средни годишни икономии)	Коментари

²⁹

http://www.cc.cec.sg/vista/icefaces/resource/MTU5NjgzNzM4Mg==/COM_2020_690_F1_ANNEX_B_G_V2_P1_1100362.PDF

Икономии на разходи в резултат на опростяване на процедурите по действащата понастоящем Директива за дългосрочно пребиваващите лица	24 500 евро	Национални органи на държавите членки
Икономии на разходи в резултат на по-ниски такси за ДП в ЕС, съкратени процедури и предоставяне на по-качествена информация относно статута на ДП в ЕС, което води до намаляване на заплащаните за правна помощ такси	1 145 000 евро	Граждани на трети страни
Икономии на разходи в резултат на намаляване на административните такси и съкращаване на процедурите	113 000 евро	Работодатели

Представените суми представляват средната стойност на всички средни годишни икономии на разходи в рамките на мерките, включени в предпочитания вариант

• Основни права

Настоящата инициатива е в съответствие с Хартата на основните права и подсилва някои от правата, залегнали в нея. Тя допринася за укрепването на конкретни основни права, по-специално правото на: недискриминация (член 21), семеен и професионален живот (член 33) и социална сигурност и социална помощ (член 34).

4. ОТРАЖЕНИЕ ВЪРХУ БЮДЖЕТА

Няма отражение върху бюджета на Европейския съюз.

5. ДРУГИ ЕЛЕМЕНТИ

• Планове за изпълнение и механизми за мониторинг, оценка и докладване

Комисията ще проверява за правилното и ефективно транспониране на преработената директива в националното законодателство на всички участващи държави членки. През целия етап на изпълнение Комисията ще организира редовни заседания на комитета за връзка с всички държави членки. Комисията ще представя периодично на Европейския парламент и на Съвета доклад за оценка на изпълнението, функционирането и въздействието на Директивата за дългосрочно пребиваващите лица.

Прилагането на директивата ще се проследява в контекста на основните оперативни цели, като се използват редица подходящи и измерими показатели въз основа на леснодостъпни, приети и надеждни източници на данни. Съгласно преработената директива съобщаването на повече видове данни става задължително, за да се подобри тяхното своевременно предоставяне и надеждност. Официалните европейски и национални статистически данни, публикувани от Евростат и компетентните национални статистически органи, следва да се използват във възможно най-голяма степен за наблюдение на броя на издадените разрешения за дългосрочно пребиваване в ЕС (също и по отношение на националните разрешения за дългосрочно пребиваване),

а — когато е възможно — и за наблюдение на броя на гражданите на трети страни, които упражняват правото си на мобилност в рамките на ЕС и кръгова миграция. Освен това Комисията ще продължи да търси подкрепа от съществуващите агенции и мрежи на ЕС, като например Агенцията на Европейския съюз за основните права и Европейската мрежа за миграцията. Комисията също така ще продължи да използва съществуващите експертни групи, които допринесоха за оценката на въздействието.

- **Обяснителни документи (за директивите)**

Предвид факта, че предложението съдържа по-голям брой правни задължения в сравнение със съществуващата директива, ще бъдат необходими обяснителни документи, включително таблица на съответствието между националните разпоредби и директивата, които да придружават уведомлението за мерките за транспониране, така че да могат ясно да се установят мерките за транспониране, които държавите членки са добавили към действащото си законодателство.

- **Подробно разяснение на отделните разпоредби на предложението**

ГЛАВА I — ОБЩИ РАЗПОРЕДБИ

Членове 1—3

В тази глава се установяват предметът, определенията и приложното поле на предложението. Основната промяна в предложението за преработване се отнася до приложното поле на директивата, тъй като се премахва изключването на случаите, „когато разрешението за пребиваване е формално ограничено“, понеже неговото тълкуване доведе до правна несигурност при транспонирането и изпълнението от страна на държавите членки.

ГЛАВА II — СТАТУТ НА ДЪЛГОСРОЧНО ПРЕБИВАВАЩ В ДЪРЖАВА ЧЛЕНКА

Член 4

В този член се определят правилата за изчисляване на периода на пребиваване, който се изисква за подаване на молба за статут на дългосрочно пребиваващ в ЕС. С предложението за преработване се въвежда важна промяна, целта на която е да се позволи на гражданите на трети страни да натрупват периоди на пребиваване в различни държави членки, при условие че са натрупали две години законно и непрекъснато пребиваване на територията на държавата членка, в която е подадена молбата. С тази нова разпоредба ще се насърчи мобилността в рамките на ЕС на граждани на трети страни, които ще могат да разчитат на своето пребиваване в различни държави членки и да получат статут на дългосрочно пребиваващ в ЕС за по-кратък период от време.

В предложението се пояснява, че всеки период на пребиваване като притежател на виза за дългосрочно пребиваване или разрешение за пребиваване, издадени съгласно правото на Съюза или националното право, следва да се взема предвид изцяло за получаването на статут на дългосрочно пребиваващ в ЕС, включително периодите на пребиваване в качество или съгласно статут, които понастоящем са изключени от приложното поле на директивата, като например пребиваване с образователна цел или професионално обучение, пребиваване като лице, ползващо се с национална или временна закрила, или пребиваване, което първоначално е било единствено на основания от временно естество. Целта на тази разпоредба е да бъдат обхвати случаите, в които гражданин на трета страна, който по-рано е пребивавал в качество или със статут, които са изключени от приложното поле на директивата (напр. като студент),

впоследствие пребивава в качество или съгласно статут, които попадат в нейното приложно поле (напр. като работник). В тези случаи ще бъде възможно да се вземат предвид изцяло периодите на пребиваване, например като студент, за завършването на петгодишния период, при условие че общото пребиваване е било законно и непрекъснато.

Пребиваването трябва да е било законно и непрекъснато. За да се предотврати рискът от неправомерно придобиване на статут на дългосрочно пребиваващ в ЕС, държавите членки следва да гарантират, че за спазването на изискването за законно и непрекъснато пребиваване се следи надлежно при всички категории граждани на трети страни. Този риск се отнася особено за онези граждани на трети страни, които притежават разрешение за пребиваване, издадено въз основа на какъвто и да е вид инвестиция в държава членка, тъй като издаването на тези разрешения за пребиваване не винаги е обвързано с изискването за непрекъснато физическо присъствие в държавата членка или е подчинено само на изискването за присъствие на инвеститорите в държавата членка за ограничен период от време.

За да предотвратят този риск, държавите членки следва да засилят проверките относно изискването за пребиваване, по-специално по отношение на молбите за получаване на статут на дългосрочно пребиваващ в ЕС, подадени от граждани на трети страни, които притежават и/или са притежавали разрешение за пребиваване, издадено въз основа на инвестиция, в случаите, при които издаването на такива разрешения не е било обвързано с изискването за непрекъснато физическо присъствие в съответната държава членка или е било подчинено на изискването за присъствие на инвеститора в съответната държава членка за ограничен период от време. Предложението включва също така разпоредба, съгласно която не се позволява на държавите членки да вземат предвид периодите на пребиваване като притежател на разрешение за пребиваване, издадено въз основа на какъвто и да е вид инвестиция в друга държава членка, за целите на натрупването на периоди на пребиваване в различни държави членки. Тази разпоредба се въвежда с цел да се ограничи привлекателността на подобни схеми и да се отчете фактът, че не всички държави членки са предвидили уредба за тази категория разрешения за пребиваване³⁰.

Член 5

В този член се определят условията за получаване на статут на дългосрочно пребиваващ в ЕС. Кандидатите трябва да докажат, че разполагат с достатъчно средства и със здравна осигуровка, за да не се превърнат в тежест за държавата членка, като от тях може да се изисква да отговарят на условията за интеграция. С предложението се въвеждат допълнителни разпоредби, насочени към разясняване на тези условия и ограничаване на свободата на преценка на държавите членки, като се кодифицира съдебната практика на Съда на Европейския съюз.

Що се отнася до условието за средства, в съответствие със съдебната практика на Съда на ЕС (*Chakroun*, C-578/08, и *X/Belgische Staat*, C-302/18) държавите членки могат да определят дадена сума като референтна сума, но не могат да определят минимален размер на доходите, под който всички молби за получаване на статут на дългосрочно пребиваващ в ЕС ще бъдат отхвърлени, независимо от конкретната преценка на положението на всеки кандидат. Когато оценяват притежанието на устойчиви доходи с редовен характер, държавите членки могат да вземат предвид и фактори като

³⁰ Доклад на Комисията относно режимите за предоставяне на гражданство и право на пребиваване в ЕС, COM (2019) 12 final.

пенсионни вноски и изплащане на данъчни задължения. Понятието за „средства“ не се отнася само до „собствените ресурси“ на кандидата за статут на дългосрочно пребиваващ в ЕС, а може да обхваща и средствата, предоставени на разположение на този кандидат от трето лице, при условие че с оглед на конкретните обстоятелства на съответния кандидат те се считат за устойчиви, редовни и достатъчни.

Държавите членки следва да могат да изискват от кандидатите за статут на дългосрочно пребиваващ в ЕС да отговарят на условията за интеграция, например като изискват от тях да положат изпит за гражданска интеграция или изпит по език. Въпреки това, в съответствие със съдебната практика на Съда на Европейския съюз (*P & S*, C-579/13), редът за прилагане на това изискване не следва да застрашава целта за насърчаване на интеграцията на гражданите на трети страни, като се вземат предвид по-специално равнището на познанията, което се изисква за успешно полагане на изпита за гражданска интеграция, достъпът до курсове и материали, необходими за подготовката за този изпит, размерът на определените за гражданите на трети страни такси, като такси за записване за изпита, или отчитането на особените конкретни обстоятелства, като възраст, неграмотност или степен на образование.

Член 6

В този член се предвижда, че държавите членки могат да откажат да предоставят статут на дългосрочно пребиваващ в ЕС на основания, свързани с обществения ред и обществената сигурност, както вече е предвидено в Директива 2003/109/ЕО.

Член 7

В този член се определят административните процедури за придобиване на статута, подобни на тези, които вече са предвидени в Директива 2003/109/ЕО. С предложението за преработване се въвежда разпоредба, с която се уреждат по-подробно ситуацията, в които представените документи или предоставената информация в подкрепа на молбата са неподходящи или непълни, подобно на вече предвиденото в други, по-скорошни директиви на ЕС за законната миграция.

Член 8

В този член се определят правилата за издаване на разрешение за пребиваване, с което се удостоверява статутът на дългосрочно пребиваващ в ЕС. В предложението за преработване разрешението се преименува на „разрешение за дългосрочно пребиваване в ЕС“.

Член 9

В този член се определят задължителните и факултативните основания за отнемане и загуба на статут, както вече е предвидено в Директива 2003/109/ЕО. С предложението за преработване възможността на дългосрочно пребиваващите в ЕС да отсъстват от територията на Съюза, без да загубят статута си на дългосрочно пребиваващ в ЕС, се удължава от сегашните 12 месеца на 24 месеца. Посоченото изменение има за цел да насърчи кръговата миграция за дългосрочно пребиваващите в ЕС, и по-специално да им се даде възможност да инвестират в своите държави по произход и да споделят придобитите в Съюза знания и умения, както и да се завръщат временно в своите държави поради лични и семейни обстоятелства.

В случай на по-продължителни отсъствия държавите членки следва да установят опростена процедура за възстановяването на статут на дългосрочно пребиваващ в ЕС. За да се подобри правната сигурност и да се насърчи кръговата миграция, с предложението за преработване се уреждат основните условия на тази процедура,

които съгласно Директива 2003/109/ЕО се уреждат от националното право. Съгласно предложението държавите членки може да решат да не изискват изпълнението на условията, свързани с продължителността на пребиваването, средствата и здравната осигуровка. Във всеки случай държавите членки следва да не изискват от гражданите на трети страни, които кандидатстват за възстановяване на статут на дългосрочно пребиваващ в ЕС, да отговарят на условията за интеграция.

И накрая, с предложението се изменя формулировката на посочения член, за да се гарантира съгласуваност с Директива 2008/115/ЕО относно връщането.

Член 10

В този член се определят процедурните гаранции, свързани с отказа, отнемането или загубата на статут, както вече е предвидено в Директива 2003/109/ЕО.

Член 11

С този член се въвежда нова разпоредба в съответствие с последните директиви на ЕС за законната миграция и съдебната практика на Съда на Европейския съюз (*Комисия/Нидерландия*, C-508/10), съгласно които държавите членки могат да събират такси за обработването на молбите, а размерът на тези такси следва да няма като цел или резултат създаването на пречка за получаването на статут на дългосрочно пребиваващ, предоставен по силата на директивата, като с това да подкопава целта и духа на последната.

Член 12

В този член се определят правата на равноправно третиране за дългосрочно пребиваващите в ЕС, които са подобни на вече предвидените в Директива 2003/109/ЕО. С предложението за преработване се въвеждат три основни промени, насочени към укрепване на правата и подобряване на процеса на интеграция за дългосрочно пребиваващите в ЕС.

Първо, пояснява се, че дългосрочно пребиваващите в ЕС следва да имат същото право като местните граждани по отношение на придобиването на частно жилище. Правото на придобиване на частно жилище е от особено значение, като се има предвид основната цел на настоящата директива, а именно интеграцията на дългосрочно пребиваващите в ЕС в приемащото общество. Възможността да притежават собствено жилище е елемент, който може да допринесе за интеграцията на гражданите на трети страни, които са избрали да се установят в държава — членка на ЕС.

Второ, с този член определението за социална сигурност и правото на прехвърляне на пенсии и семейни обезщетения се привеждат в съответствие с разпоредбите на последните директиви за законната миграция. По-специално се прави позоваване на Регламент (ЕО) № 883/2004 по отношение на определението за социална сигурност (параграф 1, буква г); дългосрочно пребиваващите в ЕС или преживелите ги лица, които се преместват в трета държава, следва да получават законоустановени пенсии при същите условия и в същия размер като гражданите на съответните държави членки, когато тези граждани се преместват в трета държава, в съответствие с други директиви за законната миграция (параграф 6).

И накрая, с предложението се разширява равният достъп за дългосрочно пребиваващите в ЕС до социална закрила и социално подпомагане, като се премахва възможността държавите членки да ограничават този достъп до „основните придобивки“.

Член 13

С този член се установяват правила за гарантиране на засилена защита срещу решения за прекратяване на законния престой на дългосрочно пребиваващи в ЕС. Формулировката на този член трябва да бъде изменена, като се вземе предвид фактът, че след приемането на Директива 2008/115/ЕО съществуват общи правила относно стандартите и процедурите в държавите членки за връщане на незаконно пребиваващи граждани на трети страни. Засилената защита се състои в ограничаване на възможността за прекратяване на законния престой на дългосрочно пребиваващи в ЕС само до случаи, в които те представляват реална и достатъчно сериозна заплаха за общественения ред или обществената сигурност. Освен това се предвижда, че решенията за прекратяване на законния престой на дългосрочно пребиваващи в ЕС не следва да се основават на икономически съображения.

Член 14

В този член се постановява, че държавите членки имат право да издават национални разрешения за пребиваване с постоянна или безсрочна валидност успоредно с разрешението за дългосрочно пребиваване в ЕС. С предложението за преработване обаче се въвеждат нови разпоредби, насочени към осигуряване на еднакви условия по отношение на разрешението за дългосрочно пребиваване в ЕС и националните разрешения за постоянно пребиваване, така че гражданите на трети страни да имат реален избор между двете разрешения. Държавите членки следва по-специално да гарантират, че: изискванията за интеграция и ресурси за придобиване на статут на ЕС

не са по-строги от изискванията за придобиване на национален статут (член 5, параграф 3); кандидатите за разрешения на ЕС заплащат такси за обработване на техните молби в същия размер като кандидатите за национални разрешения (член 11); лицата, на които е предоставен статут на дългосрочно пребиваващ в ЕС, не се ползват с по-ниско равнище на процесуални гаранции и права в сравнение с притежателите на национални разрешения за пребиваване с постоянна или безсрочна валидност (член 10, параграф 3, член 12, параграф 8, член 15, параграф 6); държавите членки следва да гарантират същото равнище на дейности по информиране, популяризиране и реклама във връзка с разрешението за дългосрочно пребиваване в ЕС, както за националните разрешения за пребиваване с постоянна или безсрочна валидност (член 27); притежателите на национални разрешения с постоянна или безсрочна валидност, които кандидатстват за разрешение за дългосрочно пребиваване в ЕС, се ползват от опростена процедура (член 7, параграф 4).

Член 15

С този член се въвеждат нови разпоредби за улесняване на събирането на семейството за дългосрочно пребиваващите в ЕС чрез дерогация от общите правила съгласно Директива 2003/86/ЕО. Държавите членки по-специално не следва да прилагат свързани с интеграцията условия за целите на събиране на семейството, тъй като дългосрочно пребиваващите в ЕС и техните семейства се считат за интегрирани в приемащото общество, както и не следва да прилагат никакви срокове по отношение на достъпа до пазара на труда за членовете на семейството.

Освен това в този член се определят специални правила за придобиването на статут на дългосрочно пребиваващ в ЕС от деца на дългосрочно пребиваващи в ЕС, родени или осиновени на територията на държавата членка, издала разрешението за дългосрочно пребиваване в ЕС, което в момента не е уредено с правен инструмент на ЕС. Тъй като семейният живот следва да бъде зачитан, а защитата му е съществен елемент от интеграцията на дългосрочно пребиваващите в ЕС, техните деца, които са родени или осиновени на територията на държавата — членка на ЕС, издала разрешението за дългосрочно пребиваване в ЕС, следва да придобиват автоматично статут на дългосрочно пребиваващ в ЕС в тази държава членка, без да подлежат на изискването за предварително пребиваване.

ГЛАВА III — ПРЕБИВАВАНЕ В ДРУГИ ДЪРЖАВИ ЧЛЕНКИ

Членове 16—18

В тези членове се определят основните правила и условия за упражняване на правото на мобилност в рамките на ЕС от дългосрочно пребиваващите в ЕС и членовете на техните семейства. Настоящото предложение за преработване има за цел да се улесни мобилността в рамките на ЕС, като се премахнат редица пречки, които до момента са я възпрепятствали. По-специално втората държава членка следва повече да няма право да извършва проверка на положението на пазара на труда при разглеждането на молби, подадени от дългосрочно пребиваващи в ЕС, за упражняване на икономическа дейност като заети или самостоятелно заети лица, а всички вече съществуващи квоти за дългосрочно пребиваващи в ЕС, които пребивават в други държави членки, следва да бъдат премахнати. Освен това дългосрочно пребиваващите в ЕС следва да имат право да кандидатстват, докато все още пребивават в първата държава членка, и да започнат работа или да учат най-късно 30 дни след подаване на молбата. И накрая, когато дългосрочно пребиваващите в ЕС кандидатстват за пребиваване във втора държава членка, за да упражняват регламентирана професия, техните професионални квалификации следва да бъдат признати по същия начин като тези на гражданите на

Съюза, упражняващи правото на свободно движение, в съответствие с Директива 2005/36/ЕО, останалото приложимо право на Съюза и националното право.

Членове 19—20

В тези членове се предвижда възможност втората държава членка да отхвърли молбите за пребиваване на основания, свързани с обществения ред, обществената сигурност или общественото здраве, както вече е предвидено в Директива 2003/109/ЕО. С член 20, чрез препратка към Кодекса на шенгенските граници, определението за заплаха за общественото здраве се привежда в съответствие с разпоредбите на последните директиви за законната миграция.

Член 21

В този член се определят административните процедури за придобиване на право на пребиваване във втората държава членка, подобни на тези, които вече са предвидени в Директива 2003/109/ЕО. С предложението за преработване се въвежда по-кратък срок (90 дни + 30 дни при извънредни случаи) в съответствие с последните директиви за законната миграция и се позволява на членовете на семейството да натрупват периоди на пребиваване в различни държави членки за получаване на самостоятелно разрешение за пребиваване чрез дерогация от Директива 2003/86/ЕО.

Членове 22—23

В тези членове се определят правилата за изменения на разрешението за дългосрочно пребиваване в ЕС за лицата, ползващи се с международна закрила, и за процедурните гаранции, свързани с мобилността, както вече е предвидено в Директива 2003/109/ЕО, изменена с Директива 2011/51/ЕС.

Член 24

В този член се предвижда, че след като дългосрочно пребиваващите в ЕС и членовете на техните семейства придобият право на пребиваване във втората държава членка, те следва да се ползват от равноправно третиране с гражданите на втората държава членка в същите области и при същите условия, посочени в член 12 от предложението. С последното се подобрява достъпът до пазара на труда на втората държава членка за дългосрочно пребиваващите в ЕС и членовете на техните семейства, пребиваващи във втора държава членка, като се премахва възможността държавите членки да ограничават този достъп през първите 12 месеца. За да се гарантира обаче, че критериите за пребиваване във втората държава членка продължават да се изпълняват, втората държава членка следва да има право да изисква от дългосрочно пребиваващите в ЕС и членовете на техните семейства да уведомяват компетентните органи за всяка промяна на работодателя или икономическата дейност.

Член 25

В този член се определят правилата за отнемане на статута на пребиваване във втората държава членка и задължението за обратно приемане в първата държава членка, както вече е предвидено в Директива 2003/109/ЕО, с редица изменения, насочени към осигуряване на съгласуваност с Директива 2008/115/ЕО относно връщането, в която се определят общи стандарти и процедури, приложими в държавите членки за връщане на незаконно пребиваващи граждани на трети страни.

Член 26

В този член се установява, че на дългосрочно пребиваващите в ЕС, които пребивават във втора държава членка, следва да бъде предоставена възможност да получат статут на дългосрочно пребиваващ в ЕС във втората държава членка при същите условия като тези, които се изискват за получаването му в първата държава членка. За да се ускори интеграцията във втората държава членка на лица, които вече са се интегрирали в друга държава — членка на ЕС, в предложението за преработване се предвижда периодът на пребиваване, който се изисква във втората държава членка, да бъде три години. За целите на придобиването на статут на дългосрочно пребиваващ в ЕС във втора държава членка следва да не е възможно да се натрупват периоди на пребиваване в различни държави членки.

Втората държава членка обаче следва да бъде свободна да реши дали да предостави социално подпомагане или помощ за издръжка за обучение, включително професионално обучение, състояща се от студентски стипендии или студентски заеми, на дългосрочно пребиваващи в ЕС, различни от работници или самостоятелно заети лица, или членове на техните семейства, преди завършването на петгодишния срок на законно и непрекъснато пребиваване на нейна територия, като се има предвид, че на гражданите на Съюза, които са упражнили правото си на свободно движение в качество, различно от това на работници или самостоятелно заети лица в съответствие с Директива 2004/38/ЕО или член 21 от ДФЕС, или на членове на техните семейства, също може да бъде отказано предоставянето на такива придобивки преди

придобиването на право на постоянно пребиваване след завършването на петгодишен срок на законно и непрекъснато пребиваване.

Втората държава членка може да реши да предостави такава помощ на дългосрочно пребиваващите в ЕС преди завършването на петгодишен срок на законно и непрекъснато пребиваване, при условие че тя гарантира същото третиране на гражданите на Съюза, упражняващи права на свободно движение в съответствие с Директива 2004/38/ЕО или член 21 от ДФЕС (различни от работници, самостоятелно заети лица или лица, които запазват такъв статут), членовете на техните семейства, както и гражданите на трети страни, които се ползват от правото на свободно движение, равностойно на това на гражданите на Съюза, по силата на споразумение между Съюза и неговите държави членки, от една страна, и трети страни, от друга страна, и членовете на техните семейства.

И накрая, преди завършването на петгодишен срок на законно и непрекъснато пребиваване в тази държава членка, когато дългосрочно пребиваващият в ЕС е преустановил дейност като заето или самостоятелно заето лице и не разполага с достатъчно средства за себе си и за членовете на семейството си, както и пълна здравна осигуровка, така че да не се превърне в неприемлива тежест за системата за социално подпомагане на втората държава членка, законният му престой може да бъде прекратен на това основание, като се има предвид, че гражданите на Съюза, които са упражнили правото си на свободно движение, и членовете на техните семейства могат да бъдат експулсирани в такава ситуация преди придобиването на право на постоянно пребиваване след завършването на петгодишен срок на законно и непрекъснато пребиваване.

ГЛАВА IV — ЗАКЛЮЧИТЕЛНИ РАЗПОРЕДБИ

Член 27

С този нов член се въвежда задължение за държавите членки да улесняват достъпа на кандидатите до информация относно придобиването на статут на дългосрочно пребиваващ в ЕС и свързаните с него права, в съответствие с последните директиви за законната миграция.

Членове 28—33

С тези членове се определят правилата относно докладването, точките за контакт, транспонирането, влизането в сила и адресатите, както вече е предвидено в Директива 2003/109/ЕО. В член 31 се предвижда, че след изтичането на крайния срок за транспониране на преработената директива Директива 2003/109/ЕО се отменя.

Предложение за

ДИРЕКТИВА НА ЕВРОПЕЙСКИЯ ПАРЛАМЕНТ И НА СЪВЕТА**относно статута на дългосрочно пребиваващи граждани ~~на~~ трети страни
(преработен текст)**

☒ ЕВРОПЕЙСКИЯТ ПАРЛАМЕНТ И ☒ СЪВЕТЪТ НА ЕВРОПЕЙСКИЯ СЪЮЗ,
като взеха предвид Договора за ☒ функционирането на Европейския съюз ☒
~~създаване на Европейската общност~~, и по-специално член ☒ 79, параграф 2 ☒,
☒ букви а) и б) ☒ ~~63, параграфи 3 и 4~~ от него,
като взеха предвид предложението на Комисията,
след предаване на проекта на законодателния акт на националните парламенти,
като взеха предвид становището на Европейския икономически и социален комитет,
като взеха предвид становището на Комитета на регионите,
в съответствие с обикновената законодателна процедура,
като имат предвид, че:

↓ нов

(1) Директива 2003/109/ЕО на Съвета³¹ е била съществено изменяна³². Поради необходимостта от по-нататъшни изменения и с оглед на постигане на яснота посочената директива следва да бъде преработена.

↓ 2003/109/ЕО съображение 1
(адаптиран)

~~С цел постепенното установяване на свобода, сигурност и правосъдие Договорът за създаване на Европейската общност предвижда, от една страна, приемането на мерки, целящи осигуряването на свободното движение на хора, свързани с придружаване мерки относно контрола по външните граници, убежището и емиграцията и защита на правата на гражданите на трети страни.~~

³¹ Директива 2003/109/ЕО на Съвета от 25 ноември 2003 г. относно статута на дългосрочно пребиваващи граждани от трети страни (ОВ L 16, 23.1.2004 г., стр. 44).

³² Вж. приложение I, част А.

↓ 2003/109/ЕО съображение 2
(адаптиран)

~~По време на извънредното съвещание в Тампере от 15 и 16 октомври 1999 г. Европейският съвет обяви, че правният статут на гражданите на трети страни трябва да се съближи с този на гражданите на държавите членки и че лице, легално пребиваващо в държава членка, за неопределен срок от време, което има разрешение за дългосрочно пребиваване, следва да получи в тази държава членка съвкупност от постоянни права, възможно най-близки с тези, от които се ползват гражданите на Европейския съюз.~~

↓ 2003/109/ЕО съображение 3

- (2) Настоящата директива спазва основните права и принципите, признати по-конкретно от Европейската конвенция за защита на човешките права и основни свободи и Хартата за основните права в Европейския съюз.
-

↓ 2003/109/ЕО съображение 4
(адаптиран)

- (3) Интеграцията ☒ в държавите членки на дългосрочно пребиваващи в ЕС граждани на трети страни ☒ ~~на граждани на трети страни, трайно установени в държавите членки~~, е ключов елемент за поощряване на икономическото и социално единство, основна цел на ~~Общността~~ ☒ Съюза ☒, изложена в Договора.
-

↓ 2003/109/ЕО съображение 5
(адаптиран)

- (4) Държавите членки следва да въведат разпоредбите на настоящата директива без дискриминация, основаваща се на пол, раса, цвят, ☒ етнически или социален произход, генетични характеристики, език, ☒ религия или убеждения, политически или други становища, принадлежност към национално малцинство, благосъстояние, произход по рождение, ☒ увреждания ☒ ~~неравнопоставеност~~, възраст или сексуална ориентация.
-

↓ 2011/51/ЕС съображения 2 и 4
(адаптиран)

- (5) Перспективата за получаване на статут на дългосрочно пребиваващ ☒ в ЕС ☒ в държава членка след определено време е важен елемент за цялостната интеграция на лицата, ползващи се с международна закрила, в държавата членка на пребиваване. Лицата, ползващи се с международна закрила, следва да могат да получат статут на дългосрочно пребиваващ ☒ в ЕС ☒ в държавата членка, която им е предоставила международната закрила, при същите условия като други граждани от трети страни.

↓ НОВ

- (6) На гражданите на трети страни, които се ползват от право на свободно движение в съответствие с правото на ЕС, следва да се предоставя достъп до статут на дългосрочно пребиваващ в ЕС в съответствие със същите правила като за всички други граждани на трети страни, попадащи в обхвата на настоящата директива. Правата, които тези граждани на трети страни придобиват в качеството си на притежатели на статут на дългосрочно пребиваващ в ЕС, не следва да засягат правата, от които те могат да се ползват съгласно Директива 2004/38/ЕО³³. Всички разпоредби в настоящата директива, които се отнасят за лицата, които имат право на свободно движение, следва да се прилагат и за гражданите на трети страни, които имат права на свободно движение, равностойни на тези на гражданите на Съюза, по силата на споразумения между Съюза и държавите членки, от една страна, и трети държави, от друга страна, или по силата на споразумения между Съюза и трети държави.

↓ 2003/109/ЕО съображение 6
(адаптиран)

- (7) Основният критерий за получаване на статут на дългосрочно пребиваващ ☒ в ЕС ☐ следва да бъде продължителността на пребиваване на територията на държавата членка. Това пребиваване следва да е било законно~~незаконно~~ и непрекъснато, за да свидетелства за трайното привързване на лицето с тази страна. Необходимо е да се предвиди известна гъвкавост при отчитане на обстоятелствата, които биха накарали едно лице временно да се отдалечи от територията.

↓ НОВ

- (8) За да се предотврати рискът от неправомерно придобиване на статут на дългосрочно пребиваващ в ЕС, държавите членки следва да гарантират, че за спазването на изискването за законно и непрекъснато пребиваване се следи надлежно при всички категории граждани на трети страни. Този риск се отнася особено за онези граждани на трети страни, които притежават разрешение за пребиваване, издадено въз основа на какъвто и да е вид инвестиция в държава членка, тъй като издаването на тези разрешения за пребиваване невинаги е обвързано с изискването за непрекъснато физическо присъствие в държавата членка или е подчинено само на изискването за присъствие на инвеститорите в държавата членка за ограничен период от време. За да предотвратят този риск, държавите членки следва да засилят проверките относно изискването за законно и непрекъснато пребиваване, по-специално по отношение на молбите за получаване на статут на дългосрочно пребиваващ в ЕС, подадени от граждани на трети страни, които пребивават в държава членка в замаяна на някакъв вид

³³

Директива 2004/38/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 29 април 2004 г. относно правото на граждани на Съюза и на членове на техните семейства да се движат и да пребивават свободно на територията на държавите членки, за изменение на Регламент (ЕИО) № 1612/68 и отменяща Директиви 64/221/ЕИО, 68/360/ЕИО, 72/194/ЕИО, 73/148/ЕИО, 75/34/ЕИО, 75/35/ЕИО, 90/364/ЕИО, 90/365/ЕИО и 93/96/ЕИО (ОВ L 158, 30.4.2004 г., стр. 77).

инвестиция, като например капиталови трансфери, закупуване или наемане на имоти, инвестиции в държавни облигации, инвестиции в търговски дружества, даряване или предоставяне на средства за дейност, допринасяща за общественото благо, и вноски в държавния бюджет.

- (9) Периодът на пребиваване, който се изисква за придобиване на статут на дългосрочно пребиваващ в ЕС, следва да бъде завършен в същата държава членка, в която е подадена молбата. Въпреки това, с цел да се насърчи мобилността в рамките на ЕС на граждани на трети страни, държавите членки следва да позволят на гражданите на трети страни да натрупват периоди на пребиваване в различни държави членки. С цел да се ограничи привлекателността на програмите за разрешаване на пребиваване срещу инвестиции и предвид факта, че не всички държави членки са предвидили уредба за тази категория разрешения за пребиваване, държавите членки следва да не вземат предвид периодите на пребиваване като притежател на разрешение за пребиваване, издадено въз основа на какъвто и да е вид инвестиция в друга държава членка, за целите на натрупването на периоди.
- (10) Всеки период на пребиваване като притежател на виза за дългосрочно пребиваване или разрешение за пребиваване, издадени съгласно правото на Съюза или националното право, следва да се взема предвид за получаването на статут на дългосрочно пребиваващ в ЕС, включително периодите на пребиваване съгласно статут или в качество, които са изключени от приложното поле на директивата, като например пребиваване с образователна цел или професионално обучение, пребиваване като лице, ползващо се с национална или временна закрила, или пребиваване, което първоначално е било единствено на основания от временно естество. Когато съответният гражданин на трета страна е придобил право на пребиваване, което ще му позволи да получи статут на дългосрочно пребиваващ в ЕС, тези периоди следва да се вземат предвид изцяло при изчисляването на периода на пребиваване, който се изисква за придобиване на статут на дългосрочно пребиваващ в ЕС, при условие че общото пребиваване е било законно и непрекъснато.

↓ 2003/109/ЕО съображение 7
(адаптиран)
⇒ нов

- (11) С цел получаване статут на дългосрочно пребиваващ ☒ в ЕС ☒ гражданинът на трета страна следва да докаже, че разполага с достатъчно средства и със здравна застраховка, за да се предотврати ~~превръщането~~ ~~ооставянето~~ му в тежест ~~за~~ държавата членка. ⇒ Държавите членки могат да посочат определена сума като референтна сума, но не могат да налагат минимален доход, под който всички молби за получаване на статут на дългосрочно пребиваващ в ЕС ще бъдат отхвърлени, независимо от действителното разглеждане на положението на всеки кандидат. ⇐ ~~Държавите членки,~~ ✖ Когато оценяват притежанието на устойчиви доходи с редовен характер, ☒ държавите членки ☒ могат да вземат предвид и фактори като пенсионни вноски или изплащане на данъчни задължения. ⇒ Понятието за „средства“ не следва да се отнася само до „собствените ресурси“ на кандидата за статут на дългосрочно пребиваващ в ЕС, а може да обхваща и средствата, предоставени на разположение на този

кандидат от трето лице, при условие че с оглед на конкретните обстоятелства на съответния кандидат те се считат за устойчиви, редовни и достатъчни. ⇐

↓ НОВ

- (12) Държавите членки следва да могат да изискват от кандидатите за статут на дългосрочно пребиваващ в ЕС да отговарят на условията за интеграция, например като изискват от тях да положат изпит за гражданска интеграция или изпит по език. Въпреки това редът за прилагане на това изискване не следва да застрашава целта за насърчаване на интеграцията на гражданите на трети страни, като се вземат предвид по-специално равнището на познанията, което се изисква за успешно полагане на изпита за гражданска интеграция, достъпът до курсове и материали, необходими за подготовката за този изпит, размерът на определените за гражданите на трети страни такси, като такси за записване за изпита, или отчитането на особените конкретни обстоятелства, като възраст, неграмотност или степен на образование.
-

↓ 2003/109/ЕО съображение 8
(адаптиран)

- (13) Наред с останалото гражданите на трети страни, които желаят да придобият и запазят статута на дългосрочно пребиваващи ☒ в ЕС ☒, не следва да представляват заплаха за обществения ред и обществената сигурност. Понятието обществен ред може да обхваща ~~и~~ присъда за тежко престъпление.
-

↓ 2003/109/ЕО съображение 9
(адаптиран)

- (14) Икономическите съображения не би следвало да са мотив за ~~отреждане~~ ☒ отказ за издаване ☒ на статут на дългосрочно пребиваващ ☒ в ЕС ☒ и не би следвало да се считат като взаимосвързани с приложимите условия.
-

↓ 2003/109/ЕО съображение 10
(адаптиран)

- (15) Важно е да се установи система от процедурни правила, които да уреждат разглеждането на ~~молбата~~ ☒ молбите ☒ за получаване на статут ~~за~~ на дългосрочно ~~пребиване~~ ☒ пребиваващ в ЕС ☒. Тези процедури би трябвало да са ефективни и изпълними, като се вземе предвид нормалното ~~натоварване/управляеми по отношение на нормална трудова ангажираност~~ на администрациите на държавите членки, а също така прозрачни и справедливи, с цел да предоставят съответното ниво на правна сигурност на засегнатите лица. Те не следва да бъдат спънка за упражняването на правото на пребиваване.
-

↓ 2003/109/ЕО съображение 11
(адаптиран)

- (16) Придобиването на статут на дългосрочно пребиваващ ☒ в ЕС ☒ следва да се удостовери от разрешение за ☒ дългосрочно ☒ пребиваване ☒ в ЕС ☒, което да дава възможност на съответното лице лесно и незабавно да доказва своя

правен статус. Това разрешение за пребиваване е необходимо да отговаря и на определени високотехнологични стандарти, а именно по отношение на защита срещу фалшифициране и подправяне, за да се избегне злоупотреба в държавата членка, в която е придобит статутът, както и в държавите членки, в които се упражнява правото на пребиваване.

↓ НОВ

- (17) С цел да се насърчи кръговата миграция за дългосрочно пребиваващите в ЕС, и по-специално да им се даде възможност да инвестират в своите държави по произход и да споделят придобитите в Съюза знания и умения, както и да се завръщат временно в своите държави по произход поради лични и семейни обстоятелства, на дългосрочно пребиваващите в ЕС следва да бъде позволено да отсъстват от територията на Съюза за период до 24 последователни месеца, без да губят статута си на дългосрочно пребиваващ в ЕС. В случай на по-продължителни отсъствия държавите членки следва да установят опростена процедура за възстановяването на статут на дългосрочно пребиваващ в ЕС.

↓ 2003/109/ЕО съображение 12
(адаптиран)

- (18) С цел да се създаде истински интеграционен инструмент в обществото, в което дългосрочно пребиваващият ☒ в ЕС ☒ се е установил, последният следва да се ползва от равнопоставеност с гражданите на държавата членка по отношение на широк диапазон от икономически и социални области в зависимост от приложимите условия, определени с настоящата директива.

↓ 2011/51/ЕС съображение 7
(адаптиран)

- (19) Равнопоставеното третиране на лицата, ползващи се с международна закрила, в държавата членка, която им е предоставила международната закрила, следва да не засяга правата и ползите, гарантирани съгласно Директива 2011/95/ЕС ☒ на Европейския парламент и на Съвета ☒³⁴ и съгласно Конвенцията за статута на бежанците от 28 юли 1951 г., изменена с Протокола от Ню Йорк от 31 януари 1967 г. („Женевската конвенция“).

↓ 2003/109/ЕО съображение 13
(адаптиран)

~~По отношение на социалното подпомагане възможността от ограничаване на придобивките на дългосрочно пребиваващия до основните такива означава, че това понятие ще покрива минималния доход за издръжка, за обезщетения в случай на~~

³⁴ Директива 2011/95/ЕС на Европейския парламент и на Съвета от 13 декември 2011 г. относно стандарти за определянето на граждани на трети държави или лица без гражданство като лица, на които е предоставена международна закрила, за единния статут на бежанците или на лицата, които отговарят на условията за субсидиарна закрила, както и за съдържанието на предоставената закрила (преработен текст) (ОВ L 337, 20.12.2011 г., стр. 9).

~~заболяване, бременност, родителска помощ или дългосрочни грижи. Процедурите за отпускане на тези средства се определят от националното законодателство.~~

↓ 2003/109/ЕО съображение 14
(адаптиран)

~~Държавите членки следва да останат обект на задължението за предоставяне на система на обучение за малолетните деца при условия, аналогични на тези, предвидени за техните граждани.~~

↓ 2003/109/ЕО съображение 15
(адаптиран)

~~Понятието стипендия за обучение в областта на професионалното обучение не покрива мерките, финансирани по силата на разпоредбите за социална помощ. Наред с това достъпът до стипендии може да бъде подчинен на факта, че лицето, което кандидатства за стипендия, отговаря на собствените ѝ условия за получаване на статут на дългосрочно пребиваващ. Що се отнася до отпускането на стипендии за обучение, държавите членки могат да отчитат факта, че гражданите на Съюза биха могли да се ползват от същото предимство в държавата по произход.~~

↓ НОВ

(20) Професионалните квалификации, придобити от гражданин на трета страна в друга държава членка, следва да бъдат признати по същия начин, както се признават за граждани на Съюза. Квалификациите, придобити в трета държава, следва да се вземат предвид в съответствие с Директива 2005/36/ЕО на Европейския парламент и на Съвета³⁵. Настоящата директива следва да не засяга условията, предвидени в националното право за упражняването на регламентирани професии.

(21) В настоящата директива следва да бъдат взети предвид общите стандарти и процедури, приложими в държавите членки за връщане на незаконно пребиваващи граждани на трети страни, въведени с Директива № 2008/115/ЕО на Европейския парламент и на Съвета³⁶.

↓ 2003/109/ЕО съображение 16
(адаптиран)

(22) Дългосрочно пребиваващите ☒ в ЕС ☒ следва да се ползват от засилена защита срещу ~~експулсиране~~ ☒ решения за прекратяване на законния им престой ☒. ~~Тази защита е в духа на критериите, определени въз основа на решенията на Европейския съд по правата на човека. С цел да се осигури защита~~

³⁵ Директива 2005/36/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 7 септември 2005 г. относно признаването на професионалните квалификации (ОВ L 255, 30.9.2005 г., стр. 22).

³⁶ Директива 2008/115/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 16 декември 2008 г. относно общите стандарти и процедури, приложими в държавите членки за връщане на незаконно пребиваващи граждани на трети страни (ОВ L 348, 24.12.2008 г., стр. 98).

~~срещу екенулеиране~~ # Държавите членки следва да предвидят право на ефективна правна компенсация ☒ срещу подобни решения ☒.

↓ НОВ

- (23) Решенията за прекратяване на законния престой на дългосрочно пребиваващи в ЕС следва да не се основават на икономически съображения.

↓ 2011/51/ЕС съображение 10
(адаптиран)

- (24) Когато държава членка възнамерява да ~~екенулеира~~ ☒ прекрати законния престой ☒ на основание, предвидено в настоящата директива, ☒ на ☒ лице, ползващо се с международна закрила, което е получило статут на дългосрочно пребиваващ ☒ в ЕС ☒ в тази държава членка, ☒ и да го върне, ☒ съответното лице следва да се ползва със закрилата срещу връщане, гарантирана съгласно Директива 2011/95/ЕС и съгласно член 33 от Женевската конвенция. За тази цел, когато лицето се ползва с международна закрила в държава членка, различна от тази, в която посоченото лице пребивава със статут на дългосрочно пребиваващ, е необходимо да се предвиди, освен в случаите, когато връщането е разрешено съгласно Директива 2011/95/ЕС, че ~~посоченото лице може да бъде екенулеирано само към~~ ☒ от посоченото лице може да се изисква да отиде само в ☒ държавата членка, която е предоставила международна закрила, и че тази държава членка е задължена да приеме ☒ обратно ☒ това лице. Същите гаранции следва да се предоставят на лице, ползващо се с международна закрила, което пребивава, но все още не е получило статут на дългосрочно пребиваващ ☒ в ЕС ☒ във втора държава членка.

↓ 2011/51/ЕС съображение 11
(адаптиран)

- (25) Когато ~~екенулеирането~~ ☒ връщането ☒ на лице, ползващо се с международна закрила, извън територията на Съюза е разрешено съгласно Директива 2011/95/ЕС, държавите членки би трябвало да гарантират, че цялата информация е получена от подходящи източници, включително, където е приложимо, от държавата членка, която е предоставила международната закрила, и че тя е оценявана цялостно с цел да се гарантира, че решението за ~~екенулеиране~~ ☒ връщане ☒ на това лице съответства на член 4 и член 19, параграф 2 от Хартата на основните права на Европейския съюз.

↓ НОВ

- (26) С цел да се насърчи по-добрата интеграция на дългосрочно пребиваващите в ЕС, следва да се въведат правила за благоприятни условия за събиране на семейството и достъп до работа за съпрузите. Поради това следва да се предвидят специални дерогации от Директива 2003/86/ЕО на Съвета. Събирането на семейството следва да не бъде обвързвано с условия, свързани с интеграцията, тъй като дългосрочно пребиваващите в ЕС и техните семейства се считат за интегрирани в приемащото общество.

- (27) Тъй като семейният живот следва да бъде зачитан, а защитата му е съществен елемент от интеграцията на дългосрочно пребиваващите в ЕС, децата на дългосрочно пребиваващите в ЕС, които са родени или осиновени на територията на държавата — членка на ЕС, издала на последните разрешението за дългосрочно пребиваване в ЕС, следва да придобиват автоматично статут на дългосрочно пребиваващ в ЕС в тази държава членка, без по-специално да подлежат на изискването за предварително пребиваване.

↓ 2003/109/ЕО съображение 17
(адаптиран)
⇒ нов

- (28) Хармонизацията на условията за получаване на статут на дългосрочно пребиваващ $\boxtimes$ в ЕС $\boxtimes$ благоприятства взаимното разбирателство между държавите членки. $\Rightarrow$ Настоящата директива обаче следва да не засяга правото на държавите членки да издават разрешения за пребиваване с постоянна или безсрочна валидност, различни от разрешението за дългосрочно пребиваване в ЕС. $\Leftarrow$ ~~Някои държави членки издават разрешения за постоянно пребиваване или безсрочни разрешения при по-благоприятни условия от установените в настоящата директива. От Договора не се изключва възможността за прилагането на по-благоприятните национални разпоредби. Обаче за целите на настоящата директива е необходимо да се предвиди разрешенията, издадени при по-благоприятни условия.~~ $\Rightarrow$ Тези национални разрешения за пребиваване следва $\Leftarrow$ да не осигуряват достъп до право на пребиваване в останалите държави членки.

↓ нов

- (29) Държавите членки следва да гарантират еднакви условия за разрешенията за дългосрочно пребиваване в ЕС и националните разрешения за пребиваване с постоянна или безсрочна валидност по отношение на процесуалните права и правата за еднакво третиране, процедурите и достъпа до информация. По-специално държавите членки следва да гарантират, че равнището на процесуалните гаранции и правата, предоставени на дългосрочно пребиваващите в ЕС и на членовете на техните семейства, не е по-ниско от равнището на процесуалните гаранции и правата, с които се ползват притежателите на национални разрешения за пребиваване с постоянна или безсрочна валидност. Държавите членки следва също така да гарантират, че от кандидатите за разрешение за дългосрочно пребиваване в ЕС не се изисква да заплащат по-високи такси за обработването на тяхната молба, отколкото от кандидатите за национални разрешения за пребиваване. И накрая, държавите членки следва да осъществяват в еднаква степен дейности по информиране, популяризиране и реклама за разрешението за дългосрочно пребиваване в ЕС, както за националните разрешения за пребиваване с постоянна или безсрочна валидност, например във връзка с информацията на националните уебсайтове относно законната миграция и информационните кампании, както и програмите за обучение, предоставяни на компетентните миграционни органи.

↓ 2003/109/ЕО съображение 18
⇒ НОВ

- (30) ⇒ Пребиваването на дългосрочно пребиваващи в ЕС в други държави членки следва да бъде улеснено. ⇐ Установяването на условията, на които се подчинява правото на пребиваване в друга държава членка на граждани на трети страни, които са дългосрочно пребиваващи в ЕС, би следвало да допринесе за ефективната реализация на вътрешния пазар като пространство, в което е осигурено свободното движение на всички хора. ~~То може също така да представлява важен фактор за мобилността, а именно на пазара на работна ръка в Съюза.~~ ⇒ Професионалната и географската мобилност на гражданите на трети страни, които вече са дългосрочно пребиваващи в ЕС в една държава членка, следва да се признае като важен фактор за подобряване на ефективността на пазара на труда в целия Съюз, за справяне с недостига на умения и за компенсиране на регионалните дисбаланси. ⇐
-

↓ 2011/51/ЕС съображение 5

- (31) С оглед правото на лицата, ползващи се с международна закрила, да пребивават в други държави членки, различни от тази, която им е предоставила международната закрила, е необходимо да се гарантира, че тези други държави членки са уведомени за предишната ситуация по отношение на международната закрила на съответните лица, така че те да могат да изпълнят задълженията си по отношение на принципа на забрана за връщане.
-

↓ 2011/51/ЕС съображение 9

- (32) Прехвърлянето на отговорност при закрила на лица, ползващи се с международна закрила, е извън обхвата на тази директива.
-

↓ 2003/109/ЕО съображение 19

- (33) Необходимо е да се предвиди, че правото на пребиваване в друга държава членка ~~на~~ може да се ползва с цел упражняване на дейност като заето или самостоятелно заето лице ~~професия като работник или служител или упражняване на свободна професия,~~ или с цел образование, или дори т.е. установяване без упражняване на някаква стопанска дейност.
-

↓ НОВ

- (34) За да се улесни мобилността в рамките на ЕС на дългосрочно пребиваващите в ЕС с цел упражняване на икономическа дейност като заети или самостоятелно заети лица, при разглеждането на молба за пребиваване във втора държава членка не следва да се извършва проверка на положението на пазара на труда.
- (35) Веднага след като дългосрочно пребиваващ в ЕС подаде пълна молба за пребиваване във втора държава членка в рамките на срока, предвиден в настоящата директива, тази държава членка следва да може да разреши на дългосрочно пребиваващия в ЕС да започне работа или да учи. Дългосрочно пребиваващите в ЕС следва да имат право да започнат работа или да учат най-

късно 30 дни след подаване на молбата за пребиваване във втората държава членка.

- (36) Когато дългосрочно пребиваващите в ЕС възнамеряват да кандидатстват за пребиваване във втора държава членка, за да упражняват регламентирана професия, техните професионални квалификации следва да бъдат признати по същия начин като тези на гражданите на Съюза, упражняващи правото на свободно движение, в съответствие с Директива 2005/36/ЕО, останалото приложимо право на Съюза и националното право.

↓ 2003/109/ЕО съображение 20
(адаптиран)
⇒ нов

- (37) Членовете на семейството следва също да могат да се установят заедно с дългосрочно пребиваващия ☒ в ЕС ☒ ⇒ във втората ⇐ ~~в другата~~ държава членка с цел да се поддържа семейното единство и да не се спъва упражняването на правото на ~~дългосрочно~~ пребиваване на дългосрочно пребиваващия в ЕС. ☒ ☒ Държавите членки следва да отделят специално внимание, що се отнася до членовете на семейството, на които може да бъде разрешено да придружат или да се присъединят към дългосрочно пребиваващите ☒ в ЕС ☒, на положението на пълнолетните деца в неравностойно положение и на родителите от първо коляно по низходяща линия, които са на тяхна издръжка.

↓ 2003/109/ЕО съображение 21
(адаптиран)

- (38) Държавата членка, в която дългосрочно пребиваващият ☒ в ЕС ☒ смята да упражнява своето право на пребиваване, следва да може да провери дали засегнатото лице отговаря на изискванията за пребиваване на нейна територия. Тя следва да може да провери също така дали засегнатото лице не представлява непосредствена заплахата за обществения ред и обществената ~~вътрешната~~ сигурност, както и за общественото здраве.

↓ 2003/109/ЕО съображение 22
(адаптиран)

- (39) За да може упражняването на правото на пребиваване да не се окаже нищожно, дългосрочно пребиваващият ☒ в ЕС ☒ следва да се ползва в тази втора държава членка от същото отношение, при условията, определени с настоящата директива, като това, от което се ползва в държавата членка, в която е придобил статут на дългосрочно пребиваващ. Отпускането на средства за социално подпомагане не накърнява възможността държавите членки да оттеглят разрешението за пребиваване в случаите, в които съответното лице вече не отговаря на условията, определени с настоящата директива.

↓ нов

- (40) За да се гарантира, че критериите за пребиваване във втората държава членка продължават да се изпълняват, втората държава членка следва да има право да

изисква от дългосрочно пребиваващите в ЕС и членовете на техните семейства да уведомяват компетентните органи за всяка промяна на работодателя или икономическата дейност. Процедурата по уведомяване не следва да спира правото на съответните лица да упражняват икономическа дейност в качеството си на заети или самостоятелно заети лица и не следва да се извършва проверка на положението на пазара на труда.

↓ 2003/109/ЕО съображение 23
(адаптиран)
⇒ нов

- (41) Гражданите на трети страни следва да се ползват от предоставяне на възможността за получаване на статут на дългосрочно пребиваващ ~~пребиваване~~ ⊗ в ЕС ⊗ в държавата членка, в която са се преместили ~~са влезли~~ или в която са решили да се установят, при ~~условия, подобни на условията,~~ ⇒ същите условия, като тези, ⇐ които се изискват за неговото получаване в първата държава членка. ⊗ ⊗ ⇒ Изискваният период на пребиваване във втората държава членка обаче следва да бъде три години и не следва да е възможно да се натрупват периоди на пребиваване в различни държави членки. В този случай втората държава членка следва да реши дали да предостави социално подпомагане или помощ за издръжка за обучение, включително професионално обучение, на дългосрочно пребиваващи в ЕС, различни от работници или самостоятелно заети лица, или членове на техните семейства, преди завършването на петгодишен срок на законно и непрекъснато пребиваване на нейна територия, като се има предвид, че на гражданите на Съюза, които са упражнили правото си на свободно движение в качество, различно от това на работници или самостоятелно заети лица в съответствие с Директива 2004/38/ЕО или член 21 от ДФЕС, или на членове на техните семейства, също може да бъде отказано предоставянето на такива придобивки преди завършването на петгодишен срок на законно и непрекъснато пребиваване. Втората държава членка може да реши да предостави такава помощ на дългосрочно пребиваващите в ЕС преди завършването на петгодишен срок на законно и непрекъснато пребиваване, при условие че тя гарантира същото третиране на гражданите на Съюза, упражняващи права на свободно движение в съответствие с Директива 2004/38/ЕО или член 21 от ДФЕС, различни от работници, самостоятелно заети лица или лица, които запазват такъв статут, членове на техните семейства, както и граждани на трети страни, които се ползват от правото на свободно движение, равностойно на това на гражданите на Съюза, по силата на споразумение между Съюза и неговите държави членки, от една страна, и трети страни, от друга страна, и членовете на техните семейства. Освен това преди завършването на петгодишен срок на законно и непрекъснато пребиваване в тази държава членка, когато дългосрочно пребиваващият в ЕС е преустановил дейност като заето или самостоятелно заето лице и не разполага с достатъчно средства за себе си и за членовете на семейството си, както и пълна здравна осигуровка, така че да не се превърне в неприемлива тежест за системата за социално подпомагане на втората държава членка, законният му престой може да бъде прекратен на това основание, като се има предвид, че гражданите на Съюза, които са упражнили правото си на свободно движение, и членовете на техните семейства могат да бъдат експулсирани в такава ситуация. ⇐

↓ 2003/109/ЕО съображение 24
(адаптиран)

- (42) Като се има предвид, че целите на ~~планираното действие~~ ☒ настоящата директива ☒, а именно въвеждането на условия за предоставяне и отменяне на статут на дългосрочно пребиваващ ☒ в ЕС ☒, както и свързаните с него права, и въвеждането на условия за упражняване на правото на пребиваване в други държави членки на дългосрочно пребиваващите ☒ в ЕС ☒, не може да се изпълнят в достатъчна степен от държавите членки и в този смисъл те биха могли поради измерението и въздействието на това действие да бъдат по-добре реализирани на ~~общностно~~ равнището ☒ на Съюза ☒, ~~тъй като могат да се предприемат~~ ☒ Съюзът може да предприеме ☒ мерки съгласно принципа за субсидиарност от член 5 на Договора ☒ за Европейския съюз ☒. ☒ ☒ Съгласно принципа за пропорционалност, както е изложен в споменатия член, настоящата директива не надхвърля строго необходимото за постигане на нейните цели.

↓ 2003/109/ЕО съображение 25
(адаптиран)
⇒ нов

- (43) Съгласно членове 1 и 2 от ~~протокола за~~ ☒ Протокол № 21 относно ☒ позицията на Обединеното кралство и Ирландия ☒ по отношение на пространството на свобода, сигурност и правосъдие ☒ в приложение към Договора за Европейския съюз ☒ (ДЕС) ☒ и Договора за функционирането на Европейския съюз ☒ (ДФЕС), ☒ и без да се засягат членове 3 и 4 от ~~споменатия~~ ☒ посочения ☒ протокол, ⇒ Ирландия ⇒ ~~тези държави членки не участват в приемането на настоящата директива и не са обвързани, нито подчинени на нейното приложение~~ ⇒ не участва в приемането на настоящата директива и не е обвързана от нея, нито от нейното прилагане. ⇒

[ИЛИ]

[Съгласно членове ⇒ 4а ⇒ ~~1 и 2~~ от ~~протокола за~~ ☒ Протокол № 21 относно ☒ позицията на Обединеното кралство и Ирландия ☒ по отношение на пространството на свобода, сигурност и правосъдие ☒ в приложение към Договора за Европейския съюз ☒ (ДЕС) ☒ и Договора за функционирането на Европейския съюз ☒ (ДФЕС), ☒ и без да се засяга член 4 от ~~споменатия~~ ☒ посочения ☒ протокол, ~~тези държави членки не участват в приемането на настоящата директива и не са обвързани, нито подчинени на нейното приложение~~ ⇒ Ирландия [, с писмо от ...] е уведомила за желанието си да участва в приемането и прилагането на настоящата директива. ⇒]

↓ 2003/109/ЕО съображение 26
(адаптиран)

- (44) Съгласно членове 1 и 2 от ~~протокола за~~ ☒ Протокол № 22 относно ☒ позицията на Дания в приложение към Договора за Европейския съюз и Договора ☒ за функционирането на Европейския съюз ☒ ~~за създаване на Европейската общност~~ Дания не участва в приемането на настоящата директива

и не е обвързана, ~~ниже подчинена на нейното приложение~~, от нея, нито от нейното прилагане.

↓ НОВ

(45) Задължението за транспониране на настоящата директива в националното законодателство трябва да бъде ограничено до разпоредбите, които представляват изменение по същество в сравнение с предходната директива. Задължението за транспониране на разпоредбите, които не са изменени, произтича от предходната директива.

(46) Настоящата директива не засяга задълженията на държавите членки относно сроковете за транспониране в националното законодателство на директивите, посочени в приложение I, част Б,

↓ 2003/109/ЕО (адаптиран)

⇒ НОВ

~~ПРИЕ~~ ☒ ПРИЕХА ☒ НАСТОЯЩАТА ДИРЕКТИВА:

ГЛАВА I₂

ОБЩИ РАЗПОРЕДБИ

Член 1

Предмет

Настоящата директива определя:

- условията за предоставяне и отменяне на статут на дългосрочно пребиваващ ☒ в ЕС ☒, предоставен от ~~една~~ държава членка на граждани на трети страни, които пребивават законно ~~незаконно~~ ⇒ непрекъснато ⇐ на нейна територия, както и свързаните с това права, и
- условията за ~~пребиваване~~ ⇒ влизане и ⇐ пребиваване ⇒ и правата на гражданите на трети страни, посочени в буква а), и членовете на техните семейства, ⇐ в държави членки, различни от ~~тази, която е предоставила статута на дългосрочно пребиваване на граждани на трети страни, ползващи се от този статут~~ ⇒ държавата членка, която първа е предоставила статут на дългосрочно пребиваващ в ЕС ⇐.

Член 2

Определения

За целите на настоящата директива:

- „гражданин на трета страна“ означава всяко лице, което не е гражданин на Съюза по смисъла на член ~~17~~ ☒ 20 ☒, параграф 1 от Договора;
- „дългосрочно пребиваващ ☒ в ЕС ☒“ означава всеки гражданин на трета страна със статут на дългосрочно пребиваващ ☒ в ЕС ☒, предвиден в членове от 4 до 7;

в) „първа държава членка“ означава държавата членка, която е предоставила за първи път статут на дългосрочно пребиваващ ☒ в ЕС ☒ на гражданин ~~от~~ на трета страна;

г) „втора държава членка“ означава всяка държава членка, различна от тази, която е предоставила за първи път статут на дългосрочно пребиваващ ☒ в ЕС ☒ на гражданин ~~от~~ на трета страна, и в която този дългосрочно пребиваващ упражнява правото си на пребиваване;

д) „член на семейството“ означава гражданин на трета страна, който пребивава в съответната държава членка съгласно Директива 2003/86/ЕО на Съвета ~~от 22 септември 2003 г. за правото на събиране на семейството~~³⁷;

↓ 2011/51/ЕС член 1, точка 1

е) „международна закрила“ означава международна закрила съгласно определението в член 2, буква а) от Директива 2011/95/ЕС на Европейския парламент и на Съвета ~~Директива 2004/83/ЕО на Съвета от 29 април 2004 г. относно минималните стандарти за признаването и правното положение на гражданите на трети страни или лицата без гражданство като бежанци или като лица, които по други причини се нуждаят от международна закрила, както и относно съдържанието на предоставената закрила~~³⁸;

↓ 2003/109/ЕО (адаптиран)

ж) „разрешение за ☒ дългосрочно пребиваване в ЕС ☒ ~~пребиваване на дългосрочно пребиваващ в ЕС~~“ означава разрешение за пребиваване, издадено от съответната държава членка при получаване на статут на дългосрочно пребиваващ ☒ в ЕС ☒.

Член 3

Приложно поле

1. Настоящата директива се прилага спрямо граждани на трети страни, които ~~незаконно~~ пребивават законно на територията на една от държавите членки.
2. Настоящата директива не се прилага спрямо граждани на трети страни, които:
 - а) пребивават с цел образование или професионално обучение ~~и~~ квалификация;
 - б) имат разрешение за пребиваване в държавата членка по линията на временна закрила или са поискали разрешение за пребиваване със същия мотив и очакват решение по своя статут;

³⁷ Директива 2003/86/ЕО на Съвета от 22 септември 2003 г. относно правото на събиране на семейството (ОВ L 251, 3.10.2003 г., стр. 12).

³⁸ Директива 2011/95/ЕС на Европейския парламент и на Съвета от 13 декември 2011 г. относно стандарти за определянето на граждани на трети държави или лица без гражданство като лица, на които е предоставена международна закрила, за единния статут на бежанците или на лицата, които отговарят на условията за субсидиарна закрила, както и за съдържанието на предоставената закрила (преработен текст) (ОВ L 337, 20.12.2011 г., стр. 9).

↓ 2011/51/ЕС член 1, точка 2,
буква а)

- в) имат разрешение за пребиваване в държава членка на основание на форма на закрила, различна от международна закрила, или са поискали разрешение за пребиваване на същото основание и очакват решение по своя статут;
- г) са подали молба за международна закрила и все още не е взето окончателно решение по молбата им;
-

↓ 2003/109/ЕО (адаптиран)

д) ~~пребиваване~~ пребивават изключително на основание от временно естество, например в качеството им на работещи по програми au раіг или сезонни работници, или в качеството им на работници или служители, командировани от доставчик на услуги, за осигуряване на презгранични услуги, или в качеството им на доставчик на презгранични услуги ~~или когато разрешението им за пребиваване е формално ограничено~~;

е) са с правен статут, който се урежда от разпоредбите на Виенската конвенция от 1961 г. за дипломатическите отношения, Виенската конвенция от 1963 г. за консулските отношения, Конвенцията от 1969 г. за специалните мисии или Виенската конвенция от 1975 г. за държавното представителство във взаимоотношенията с международните организации от всеобщ характер.

3. Настоящата директива се прилага, без да се накърняват по-благоприятните разпоредби от:

а) двустранни и многостранни спогодби между ~~Общността~~ ☒ Съюза ☒ или ~~Общността и нейните~~ ☒ Съюза и неговите ☒ държави членки, от една страна, и трети страни — от друга страна;

б) ~~от~~ вече сключените двустранни спогодби между държава членка и трета страна преди датата на влизане в сила на настоящата директива;

↓ 2011/51/ЕС член 1, точка 2,
буква б)

в) Европейската конвенция за установяването от 13 декември 1955 г., Европейската социална харта от 18 октомври 1961 г., изменената Европейска социална харта от 3 май 1987 г., Европейската конвенция за правния статут на работника емигрант от 24 ноември 1977 г., параграф 11 от приложението към Конвенцията за статута на бежанците от 28 юли 1951 г., изменена с Протокола от Ню Йорк от 31 януари 1967 г., и Европейското споразумение за прехвърляне на отговорност за бежанци от 16 октомври 1980 г.

ГЛАВА II

СТАТУТ НА ДЪЛГОСРОЧНО ПРЕБИВАЩ В ДЪРЖАВА ЧЛЕНКА

Член 4

Продължителност на пребиваване

1. ⇒ Без да се засяга параграф 3 от настоящия член, ⇐ Държавите членки предоставят статут на дългосрочно пребиваващ ☒ в ЕС ☒ на граждани на трети страни, които са пребивавали законно и непрекъснато ~~незаконно и без прекъсване~~ на територията в рамките на пет години преди подаване на въпросната молба.

↓ НОВ

2. Държавите членки установяват подходящи механизми за контрол, за да гарантират, че изискването за законно и непрекъснато пребиваване е надлежно наблюдавано, по-специално по отношение на молбите, подадени от граждани на трети страни, които притежават и/или са притежавали разрешение за пребиваване, издадено въз основа на какъвто и да е вид инвестиция в държава членка.

3. Държавите членки позволяват на гражданите на трети страни да натрупват периоди на пребиваване в различни държави членки, за да изпълнят изискването относно продължителността на пребиваването, при условие че непосредствено преди подаването на молбата са натрупали две години законно и непрекъснато пребиваване на територията на държавата членка, в която е подадена молбата за статут на дългосрочно пребиваващ в ЕС. За целите на натрупването на периоди на пребиваване в различни държави членки държавите членки не вземат предвид периодите на пребиваване като притежател на разрешение за пребиваване, издадено въз основа на какъвто и да е вид инвестиция в друга държава членка.

↓ 2011/51/ЕС член 1, точка 3, буква а) (адаптиран)

~~1a~~4. Държавите членки не предоставят статут на дългосрочно пребиваващ ☒ в ЕС ☒ въз основа на международна закрила в случай на отнемане, прекратяване или отказ за подновяване на международната закрила, както е предвидено в член 14, параграф 3 и член 19, параграф 3 от Директива 2011/95/ЕС ~~2004/83/ЕО~~.

↓ НОВ

5. Всеки период на пребиваване като притежател на виза за дългосрочно пребиваване или разрешение за пребиваване, издадени съгласно правото на Съюза или националното право, включително случаите по член 3, параграф 2, букви а), б), в) и д), се взема предвид за целите на изчисляването на периода, посочен в параграф 1, когато

съответният гражданин на трета страна е придобил право на пребиваване, което ще му позволи да получи статут на дългосрочно пребиваващ в ЕС.

↓ 2003/109/ЕО

~~2. Периодите на пребиваване поради споменатите в член 3, параграф 2, букви д) и е) причини, не се отчитат при изчисляване на периода, посочен в параграф 1.~~

~~Относно случаите, покрити от член 3, параграф 2, буква а), когато някой гражданин на трета страна е получил разрешение за пребиваване, което му дава възможност да получи статут на дългосрочно пребиваващ, при изчисляването на периода, посочен в параграф 1, се отчита само половината от времето на пребиваване с образователна цел или професионална квалификация.~~

↓ 2011/51/ЕС член 1, точка 3,
буква б)

По отношение на лица, на които е предоставена международна закрила, най-малко половината от периода между датата на подаване на молбата за международна закрила, въз основа на която е била предоставена международната закрила, и датата, на която е издадено разрешението за пребиваване по смисъла на член 24 от Директива 2004/83/ЕО или за целия 2011/95/ЕС, или целият период, ако той е над 18 месеца, се взема предвид при изчисляване на периода, посочен в параграф 1.

↓ 2003/109/ЕО

36. Периодите на отсъствие от територията на засегнатата държава членка не прекъсват периода, посочен в параграф 1, и се отчитат при изчисляването му, когато са под шест последователни месеца и не надхвърлят общо десет месеца за посочения в параграф 1 период.

В случаите, основаващи се на особени или извънредни причини с временен характер и съгласно националното законодателство, държавите членки могат да приемат, че даденият период на отсъствие, по-дълъг от посочения в първа алинея, не прекъсва периода, посочен в параграф 1. При тези условия държавите членки не отчитат въпросния период на отсъствие при изчислението на посочения в параграф 1 период.

Чрез дерогация от втора алинея държавите членки могат да отчитат при изчисляването на посочения в параграф 1 период периодите на отсъствие поради служебен ангажимент, включително в рамките на предоставяне на презгранични услуги.

↓ 2003/109/ЕО (адаптиран)
⇒ НОВ

Член 5

Условия, свързани с получаването на статут на дългосрочно пребиваващ ☒ в ЕС ☒

1. Държавите членки изискват от гражданина на трета страна да представи доказателство, че разполага, за себе си и за членовете на своето семейство на негова издръжка:

- а) с устойчиви и редовни доходи ⇨, в това число предоставени от трето лице ⇐, достатъчни за покриване на собствената му издръжка и тази на членовете на семейството му издръжка, без да се прибегва до системата за социално подпомагане на съответната държава членка. Държавите членки ~~изчисляват тези средства в съответствие с~~ оценяват тези средства в зависимост от тяхното естество и редовност ~~постоянен характер~~ и могат да вземат предвид минималното равнище на работната заплата и пенсията преди депозирането на молбата за получаване на статут на дългосрочно пребиваващ;
- б) със здравна осигуровка, обхващаща всички рискове, които обичайно са покрити~~покриваща всички обичайни осигурителни случаи~~ за гражданите на съответната държава членка.

↓ НОВ

2. За целите на параграф 1, буква а) държавите членки оценяват устойчивите и редовни средства в зависимост от тяхното естество и редовност и могат да вземат предвид равнището на минималните работни заплати и пенсиите преди подаването на молбата за статут на дългосрочно пребиваващ. Държавите членки могат да посочат определена сума като референтна сума, но не могат да налагат минимален доход, под който всички молби за получаване на статут на дългосрочно пребиваващ в ЕС ще бъдат отхвърлени, независимо от действителното разглеждане на положението на всеки кандидат.

↓ 2003/109/ЕО

~~32.~~ Държавите членки могат да изискат гражданите на ~~трети~~ страни да отговарят на условията за интеграция съгласно тяхното национално право.

↓ НОВ

4. Когато държавите членки издават национални разрешения за пребиваване в съответствие с член 14, те не изискват от кандидатите за разрешение за дългосрочно пребиваване в ЕС да спазват по-строги условия за ресурси и интеграция от тези, наложени на кандидатите за такива национални разрешения за пребиваване.

↓ 2003/109/ЕО (адаптиран)

Член 6

Обществен ред и обществена сигурност

1. Държавите членки могат да откажат предоставяне на статут на дългосрочно пребиваващ ☒ в ЕС ☒ по причини, свързани с обществения ред и сигурност.

Когато се взема подобно решение, държавата членка отчита сериозността или естеството на нарушението на обществения ред или обществената сигурност или опасността, която представлява съответното лице, като се взема предвид също и

продължителността на пребиваване и съществуването на връзки с държавата, в която пребивава.

2. Отказът, посочен в параграф 1, не се основава на ~~може да се оправдае~~ е икономически съображения.

Член 7

Получаване на статут на дългосрочно пребиваващ ☒ в ЕС ☒

1. С цел получаване на статут на дългосрочно пребиваващ ☒ в ЕС ☒ гражданинът на трета страна депозира молба при компетентния орган на държавата членка, в която пребивава. Молбата се придружава от доказателствен материал, уточнен в националното законодателство, и с който се доказва изпълнението на условията, изброени в членове 4 и 5, както и при необходимост от валиден пътнически документ или легализирано копие на същия.

~~Между доказателствените материали, посочени в първа алинея, могат да фигурират и документи, които удостоверяват съответните жилищни условия.~~

2. При първа възможност и при всички случаи най-късно шест месеца след датата на депозиране на ☒ пълната ☒ молба~~та~~ компетентните национални органи уведомяват писмено кандидата ~~заявителя~~ за решението, което го засяга. Това решение се оповестява на съответния гражданин на трета страна съгласно процедурите за уведомяване на релевантното национално право.

~~В извънредни случаи, свързани със сложността при разглеждането на молбата, срокът, посочен в първа алинея, може да бъде продължен.~~

↓ НОВ

Когато представените документи или предоставената информация в подкрепа на молбата са неподходящи или непълни, компетентните органи уведомяват кандидата за изискваните допълнителни документи или информация и определят разумен срок за представянето или предоставянето им. Срокът, посочен в първа алинея, спира да тече, докато органите получат изискваните допълнителни документи или информация. Ако изискваните допълнителни документи или информация не бъдат представени в определения срок, молбата може да бъде отхвърлена.

↓ 2003/109/ЕО (адаптиран)

~~Наред с това~~ Засегнатото лице се информира за правата и задълженията си по силата на настоящата директива.

Всяко последствие от липса на решение при изтичането на срока, посочен в настоящата разпоредба, се урежда от националното законодателство на съответната държава членка.

3. Ако условията, предвидени в членове 4 и 5, са изпълнени и ако лицето не представлява заплаха по смисъла на член 6, държавата членка предоставя статут на дългосрочно пребиваващ ☒ в ЕС ☒ на съответния гражданин на трета страна.

4. Когато молбата за разрешение за дългосрочно пребиваване в ЕС се отнася до гражданин на трета страна, който притежава национално разрешение за пребиваване, издадено от същата държава членка в съответствие с член 14, тази държава членка не изисква от кандидата да представи доказателства за условията, предвидени в член 5, параграфи 1 и 2, ако спазването на тези условия вече е било проверено в контекста на молбата за национално разрешение за пребиваване.

Член 8

Разрешение за ☒ дългосрочно пребиваване в ЕС ☒ ~~пребиваване на дългосрочно пребиваващ в ЕО~~

1. Статутът на дългосрочно пребиваващ в ☒ ЕС ☒ е постоянен, като се спазват условията на член 9.
2. Държавите членки издават на дългосрочно пребиваващия в ☒ ЕС ☒ разрешение за ☒ дългосрочно пребиваване в ЕС ☒ ~~пребиваване на дългосрочно пребиваващ в ЕО~~. Това разрешение е със срок на валидност най-малко пет години, като при изтичането му то може да бъде автоматично подновено, като ~~а~~ при необходимост това ~~се~~ става след представяне на молба.
3. Разрешението за ☒ дългосрочно пребиваване в ЕС ☒ ~~пребиваване на дългосрочно пребиваващ в ЕО~~ ~~може да бъде издадено под формата на винетка-стикер или отделен документ. То се издава в съответствие с правилата и образеца, предвидени с Регламент (ЕО) № 1030/2002 на Съвета от 13 юни 2002 г. относно единния формат на разрешенията за пребиваване за гражданите на трети страни~~³⁹. В графата „категория на разрешението ~~за пребиваване~~“ държавите членки вписват „дългосрочно пребиваващ в ☒ ЕС ☒ ~~ЕО~~“.

4. Когато държава членка издаде разрешение за ~~пребиваване на дългосрочно пребиваващ в ЕС~~ ☒ дългосрочно пребиваване в ЕС ☒ на гражданин на трета страна, на когото е предоставила международна закрила, тя попълва в рубриката „бележки“ на посоченото разрешение ~~за пребиваване на дългосрочно пребиваващ в ЕС~~ следната бележка: „Международна закрила, предоставена от [име на държавата членка] на [дата]“.
5. Когато разрешението ~~за пребиваване на дългосрочно пребиваващ в ЕС~~ ☒ за дългосрочно пребиваване в ЕС ☒ е издадено от втора държава членка на гражданин на трета страна, който вече има разрешение ~~за пребиваване на дългосрочно пребиваващ в ЕС~~ ☒ за дългосрочно пребиваване в ЕС ☒, издадено от друга държава членка, което съдържа бележката, посочена в параграф 4, втората държава членка вписва същата

³⁹ Регламент (ЕО) № 1030/2002 на Съвета от 13 юни 2002 г. относно единния формат на разрешенията за пребиваване за гражданите на трети страни (ОВ L 157, 15.6.2002 г., стр. 1).

бележка в разрешението ~~за пребиваване на дългосрочно пребиваващ в ЕС~~ ☒ за дългосрочно пребиваване в ЕС ☒ ☒ , което издава ☒.

Преди втората държава членка да впише бележката, посочена в параграф 4, тя изисква от държавата членка, посочена в бележката, да предостави информация относно това дали дългосрочно пребиваващият ☒ в ЕС ☒ ~~пребиваващото лице~~ все още се ползва с международна закрила. Държавата членка, посочена в бележката, отговаря на запитването не по-късно от един месец след получаване на искането за информация. Когато международната закрила е оттеглена с окончателно решение, втората държава членка не вписва посочената бележка.

6. Когато, съгласно съответните международни инструменти или националното право, отговорността за международната закрила на дългосрочно пребиваващия ☒ в ЕС ☒ ~~пребиваващо лице~~ е била прехвърлена на втората държава членка след издаване на посоченото в параграф 5 разрешение за ~~пребиваване на дългосрочно пребиваващ~~ ☒ дългосрочно пребиваване ☒ в ЕС, втората държава членка изменя по съответен начин бележката, посочена в параграф 4, не по-късно от три месеца след прехвърлянето.

↓ 2003/109/ЕО (адаптиран)

⇒ НОВ

Член 9

Отнемане или загуба на статут

1. Дългосрочно пребиваващият ☒ в ЕС ☒ губи правото си на статут на дългосрочно пребиваващ ☒ в ЕС ☒ в следните случаи:

- а) констатиране на придобиване по нечестен начин на статут на дългосрочно пребиваващ ☒ в ЕС ☒.
- б) приемане на ~~мерки за експулсиране~~ ☒ решение за прекратяване на законния престой ☒ при условията, предвидени с член ~~1342~~.
- в) отсъствие от територията на ~~Общността~~ ☒ Съюза ☒ за период от ~~дванадесет~~ ⇒ 24 ⇐ последователни месеца.

2. Чрез дерогация от параграф 1, буква в) ☒ държавите членки могат да предвидят отсъствия над ~~дванадесет~~ ⇒ 24 ⇐ последователни месеца ☒ поради особени причини или поради извънредни обстоятелства ~~държавите членки могат да предвидят отсъствия над дванадесет последователни месеца~~ да не са причина за отнемане или загуба на статута.

3. Държавите членки могат да предвидят дългосрочно пребиваващият ☒ в ЕС ☒ да загубва правото си на статут на дългосрочно пребиваващ ☒ в ЕС ☒ , в случаите, когато ~~поради сериозното състояние на извършените от него нарушения~~ той представлява заплаха за общественения ред, като се отчита тежестта на извършените от него нарушения, ~~дори това да~~ но тази заплаха не е основание за ~~експулсиране~~ ☒ прекратяване на неговия законен престой ☒ по смисъла на член ~~1342~~.

↓ 2011/51/EC член 1, точка 5
(адаптиран)

~~43a.~~ Държавите членки могат да оттеглят статута на дългосрочно пребиваващ ☒ в ЕС ☒ в случай на отнемане, прекратяване или отказ за подновяване на международната закрила, както е предвидено в член 14, параграф 3 и член 19, параграф 3 от Директива ~~2004/83/EO~~ 2011/95/EC, ако статутът на дългосрочно пребиваващ е бил получен въз основа на международна закрила.

↓ 2003/109/EO (адаптиран)

54. Дългосрочно пребиваващият, който пребивава в друга държава членка, съгласно глава III, губи правото си на статут на дългосрочно пребиваващ ☒ в ЕС ☒, получен в първата държава, когато такъв веднага след като този статут му е предоставен в друга държава членка по смисъла на член ~~26~~ 23.

Във всички случаи след шестгодишно отсъствие от територията на държавата членка, която му е предоставила статут на дългосрочно пребиваващ ☒ в ЕС ☒, съответното лице губи правото си на статут на дългосрочно пребиваващ ☒ в ЕС ☒ в споменатата държава членка.

Чрез дерогация от втора алинея съответната държава членка може да предвиди поради особени причини дългосрочно пребиваващият ☒ в ЕС ☒ да запази своя статут в споменатата държава членка в случай на отсъствие над шест години.

↓ НОВ

Съответните държави членки могат да обменят информация с цел да проверяват загубата или отнемането на статута съгласно случаите, посочени в настоящия параграф.

↓ 2003/109/EO (адаптиран)

~~65.~~ По отношение на случаите, посочени в параграф 1, буква в) и в параграф 4, държавите членки, които са предоставили статута, предвиждат опростена процедура за възстановяването на статут на дългосрочно пребиваващ ☒ в ЕС ☒.

~~Споменатата процедура се прилага, по специално, спрямо лица, които са пребивавали във втората държава членка за провеждане на обучение.~~

~~Условията и процедурата за възстановяване на статут на дългосрочно пребиваващ се определят от националното право.~~

↓ НОВ

В тези случаи държавите членки могат да решат да не изискват изпълнението на условията, посочени в член 4, параграф 1 и член 5, параграф 1.

Държавите членки не изискват от гражданите на трети страни, които кандидатстват за възстановяване на статут на дългосрочно пребиваващ в ЕС, да отговарят на условията за интеграция.

~~76.~~ Изтичането на разрешението ☒ за дългосрочно пребиваване в ЕС ☒ ~~за пребиваване на дългосрочно пребиваващ в ЕО~~ не води по никакъв начин до отнемане или загуба на статут на дългосрочно пребиваващ ☒ в ЕС ☒.

~~87.~~ Когато отнемането или загубата на статут на дългосрочно пребиваващ ☒ в ЕС ☒ не води до ~~експулсиране~~ ☒ прекратяване на законния престой ☒, държавата членка разрешава на съответното лице да остане на нейна територия, ако то отговаря на условията, установени в националното законодателство, и ако не представлява заплаха за обществения ред и обществената сигурност.

Член 10

Процедурни гаранции

1. Всяко решение за отхвърляне на молба за придобиване на статут на дългосрочно пребиваващ ~~пребиваване~~ ☒ в ЕС ☒ или за отнемане на този статут следва да се обоснове. Това решение се оповестява на съответния гражданин на трета страна съгласно процедурите за уведомяване на националното право в тази област. В уведомлението се посочват начините за възражение, които има на разположение заинтересованото лице, както и срокът, в който може да го направи.

2. В случай на отхвърляне на молбата за придобиване на статут на дългосрочно пребиваващ ☒ в ЕС ☒, отнемане или загуба на този статут или неподновяване на разрешението за пребиваване съответното лице има право да упражни правото си на възражение пред съда на съответната държава членка.

3. Когато държавите членки издават национални разрешения за пребиваване в съответствие с член 14, те предоставят на притежателите и кандидатите за разрешения за дългосрочно пребиваване в ЕС същите процедурни гаранции като предвидените в техните национални схеми, когато процедурните гаранции по тези национални схеми са по-благоприятни от предвидените в настоящия член, параграфи 1 и 2 и в член 7, параграф 2.

Член 11

Такси

Държавите членки могат да изискват заплащането на такси за обработването на молби в съответствие с настоящата директива. Размерът на таксите, които държава членка налага за обработването на молбите, не може да е непропорционален или прекомерен.

Когато държавите членки издават национални разрешения за пребиваване в съответствие с член 14, те не изискват от кандидатите за разрешение за дългосрочно пребиваване в ЕС да заплащат по-високи такси от тези, наложени на кандидатите за национални разрешения за пребиваване.

Член ~~12~~

Равноправно третиране

1. Дългосрочно пребиваващият ☒ в ЕС ☒ се ползва от равноправно третиране с гражданите на държавата членка по отношение на:

а) условията за достъп до работа по трудови правоотношения и работа на свободна практика, при условие че тези дейности не са дори временно свързани с упражняването на публична власт, както и с условията на заетост и работа, включително условията на освобождаване от работа и заплащане;

б) образованието и професионалното обучение ~~професионалната квалификация~~, включително ~~осигуровки~~ стипендии за обучение съгласно националното законодателство;

в) признаването на професионални дипломи, удостоверения и други ~~професионални~~ квалификации съгласно приложимите национални процедури;

г) ⇒ клоновете на ⇐ социалното осигуряване, ⇒ посочени в член 3 от Регламент (ЕО) № 883/2004 на Европейския парламент и на Съвета,⁴⁰ и ⇐ социалното подпомагане и социалната закрила, така както са дефинирани в националното законодателство;

д) данъчните облекчения;

е) достъпа до стоки и услуги и предлагането на разположение на обществото на стоки и услуги, ⇒ включително достъп до частно жилищно настаняване, ⇐ както и на достъпа до процедурите за отпускане на ⇒ обществено ⇐ жилище;

ж) свободата на съюзяване, сдружаване и членство в организация на трудещите се или на работодателите или всяка друга професионална организация, включително предимствата, които те предлагат, без да се засягат националните разпоредби в областта на обществения ред и обществената сигурност;

з) свободния достъп до цялата територия на съответната държава членка, в границите, предвидени от националното законодателство по съображения за сигурност.

2. Относно разпоредбите на параграф 1, букви б), г), д), е) и ж) съответната държава членка може да ограничи ~~евентуално~~ равноправното третиране до случаите, в които мястото на регистриране или обичайно местопребиваване на дългосрочно пребиваващия ☒ в ЕС ☒ ~~или на членовете на неговото семейство, за придобиването на което той претендира~~ е на територията на държавата членка.

3. Държавата членка може да ограничи третирането наравно със своите граждани в следните случаи:

⁴⁰ Регламент (ЕО) № 883/2004 на Европейския парламент и на Съвета от 29 април 2004 г. за координация на системите за социално осигуряване (ОВ L 166, 30.4.2004 г., стр. 1).

а) държавата членка може да запази ограничения по отношение на достъпа до работа на трудови правоотношения или работа на свободна практика, когато съгласно нейното национално законодателство или действащото право на ~~Общността~~ ☒ Съюза ☐ тези дейности са запазени за нейните граждани, гражданите на ЕС ~~Европейския съюз~~ или ЕИП ~~Европейското икономическо пространство~~;

б) за предоставяне на достъп до образование или ~~професионално~~ обучение държавите членки могат да изискат доказателство за съответно владееене на езика. Достъпът до висше образование може да е подчинен на предварителни специални условия в областта на образованието.

~~4. В областта на социалното подпомагане държавите членки могат да сведат равноправното третиране до основните придобивки.~~

↓ 2011/51/ЕС член 1, точка 6

~~44а.~~ Доколкото е засегната държавата членка, която е предоставила международната закрила, параграфи 3 и 4 не засягат Директива ~~2004/83/ЕО~~ 2011/95/ЕС.

↓ НОВ

5. Дългосрочно пребиваващите в ЕС, които се преместват в трета държава, или преживелите ги лица, които пребивават в трета държава и чиито права произтичат от дългосрочно пребиваващ в ЕС, получават законоустановени пенсии за старост, инвалидност и смърт въз основа на предишната заетост на дългосрочно пребиваващия в ЕС, които са придобити в съответствие със законодателството, посочено в член 3 от Регламент (ЕО) № 883/2004, при същите условия и в същия размер като гражданите на съответните държави членки, когато тези граждани се преместват в трета държава.

↓ 2003/109/ЕО (адаптиран)

~~56.~~ Държавите членки могат да решат предоставянето на достъп до допълнителни придобивки в областите, посочени в параграф 1.

Държавите членки могат също така да решат да предоставят равноправно третиране в областите, покрити от параграф 1.

↓ НОВ

7. Когато държавите членки издават национални разрешения за пребиваване в съответствие с член 14, те предоставят на притежателите на разрешения за дългосрочно пребиваване в ЕС същите права на равно третиране като тези, предоставени на притежателите на национални разрешения за пребиваване, ако тези права на равно третиране са по-благоприятни от предвидените в настоящия член.

Член ~~134~~

~~Закрила срещу експулсиране~~ ☒ **Защита срещу решения за прекратяване на законния престой** ☒

1. Държавите членки могат да вземат решение ~~за експулсиране по отношение~~ ☒ да прекратят законния престой ☒ на дългосрочно пребиваващ ☒ в ЕС ☒ само ако той представлява реална и достатъчно сериозна заплаха за обществения ред и обществената сигурност.
2. Решението, посочено в параграф 1, не ~~следва да~~ се основава на икономически съображения.
3. Преди вземането на решение за ~~експулсиране по отношение~~ ☒ прекратяване на законния престой ☒ на дългосрочно пребиваващ ☒ в ЕС ☒ държавите членки отчитат следните фактори:
 - а) продължителност на пребиваване на тяхна територия;
 - б) възраст на съответното лице;
 - в) последствия за него и за членовете на неговото семейство;
 - г) връзки с държавата, в която пребивава, или липсата на връзки с държавата по произход.

~~3a4.~~ Когато държава членка реши да ~~експулсира~~ ☒ прекрати законния престой на ☒ дългосрочно пребиваващ ☒ в ЕС ☒ ~~лице~~, чието разрешение за ☒ дългосрочно пребиваване в ЕС ☒ ~~пребиваване на дългосрочно пребиваващ в ЕС~~ съдържа бележката, посочена в член 8, параграф 4, тя отправя искане към държавата членка, посочена в бележката, да потвърди дали въпросното лице все още се ползва с международна закрила в тази държава членка. Държавата членка, посочена в бележката, отговаря на това искане за информация не по-късно от един месец след получаването му.

~~3b5.~~ Ако дългосрочно ~~пребиваващият~~ ~~пребиваващото~~ ☒ в ЕС ☒ ~~лице~~ все още се ползва с международна закрила в държавата членка, посочена в бележката, ~~посоченото лице се експулсира~~ ☒ от него се изисква, в съответствие с член 6, параграф 2 от Директива 2008/115/ЕО, да отиде ☒ в тази държава членка, която, без да се засяга приложимото право на Съюза или национално право и принципът за целостта на семейството, незабавно и без формалности приема ~~повторно~~ ☒ обратно ☒ това лице и членовете на неговото семейство.

~~3b6.~~ Чрез дерогация от параграф ~~3b5~~ държавата членка, приела решението за ~~експулсиране~~ ☒ прекратяване на законния престой ☒, си запазва правото в съответствие с международните си задължения да ~~наведе~~ ☒ върне ☒ дългосрочно ~~пребиваващия~~ ~~пребиваващото лице~~ ☒ в ЕС ☒ в страна, различна от държавата членка, предоставила международна закрила, когато посоченото лице отговаря на условията, определени в член 21, параграф 2 от Директива ~~2004/83/ЕО~~ 2011/95/ЕС.

↓ 2003/109/ЕО (адаптиран)

~~47.~~ Когато е постановено решение за ~~експулсиране~~ ☒ прекратяване на законния престой ☒, дългосрочно пребиваващият ☒ в ЕС ☒ може да упражни правото си на възражение пред съда в съответната държава членка.

~~58.~~ На дългосрочно пребиваващия ☒ в ЕС ☒, който не разполага с достатъчно средства, се предоставя правна ~~предлага съдебна~~ помощ, равностойна на тази, която се полага на гражданите на държавата, в която пребивава.

↓ 2011/51/ЕС член 1, точка 7, буква б)

~~69.~~ Настоящият член не засяга член 21, параграф 1 от Директива ~~2004/83/ЕО~~ 2011/95/ЕС.

↓ 2003/109/ЕО (адаптиран)
⇒ НОВ

~~Член 14~~ 13

~~По-благоприятни национални разпоредби~~ ☒ **Национални разрешения за пребиваване с постоянна или безсрочна валидност** ☒

⇒ Настоящата директива не засяга правото на ☐ д-ржавите членки ~~могат~~ да издават разрешения за ~~постоянно пребиваване~~ пребиваване с постоянна или безсрочна валидност ⇒ , различни от разрешението за дългосрочно пребиваване в ЕС, издадено в съответствие с настоящата директива ☐ ~~при по-благоприятни условия от установените в настоящата директива~~. Тези разрешения за пребиваване не предоставят достъп до право на пребиваване в останалите държави членки, както е предвидено в глава III от настоящата директива.

↓ НОВ

Член 15

Членове на семейството

1. Децата на дългосрочно пребиваващ в ЕС, които са родени или осиновени на територията на държавата членка, издала разрешението за дългосрочно пребиваване в ЕС, получават автоматично статут на дългосрочно пребиваващ в ЕС, без да подлежат на условията, посочени в членове 4 и 5. Дългосрочно пребиваващият в ЕС подава молба до компетентните органи на държавата членка, в която пребивава, за да получи разрешение за дългосрочно пребиваване в ЕС за своето дете.

2. Чрез дерогация от член 4, параграф 1, трета алинея и член 7, параграф 2, първа алинея от Директива 2003/86/ЕО посочените в тях условия и мерки за интеграция могат да се прилагат, но само след като съответните лица получат право на събиране на семейството.

3. Чрез дерогация от член 5, параграф 4, първа алинея от Директива 2003/86/ЕО, когато са изпълнени условията за събиране на семейството, решението се приема и съобщава във възможно най-кратък срок, но не по-късно от 90 дни след датата на

подаване на заявлението за събиране на семейството. Прилагат се съответно член 7, параграф 2 и член 10 от настоящата директива.

4. Чрез дерогация от член 14, параграф 2 от Директива 2003/86/ЕО държавите членки не разглеждат положението на своя пазар на труда.

5. Когато държавите членки издават национални разрешения за пребиваване в съответствие с член 14, те предоставят на членовете на семействата на дългосрочно пребиваващи в ЕС същите права като тези, предоставени на членовете на семейството на притежателите на такива национални разрешения за пребиваване, когато тези права са по-благоприятни от предвидените в параграфи 1—4 от настоящия член.

↓ 2003/109/ЕО (адаптиран)
⇒ НОВ

ГЛАВА III

ПРЕБИВАВАНЕ В ДРУГИ ДЪРЖАВИ ЧЛЕНКИ

Член ~~16~~4

Принцип

1. Дългосрочно пребиваващият $\boxtimes$ в ЕС $\boxtimes$ придобива право $\Rightarrow$ да пребивава на територията на втора държава членка $\Leftarrow$ ~~на пребиваване за повече от три месеца на територията на държавите членки, различни от тази, която му е предоставила статут на дългосрочно пребиваващ~~, доколкото определените в настоящата глава условия са изпълнени.

2. Дългосрочно пребиваващият $\boxtimes$ в ЕС $\boxtimes$ може да пребивава във втора държава членка на следните основания:

а) упражняване на стопанска дейност като заето или самостоятелно заето лице в качеството си на работник или служител по трудови правоотношения или на свободна практика;

б) с ~~учебна или професионално-квалификационна~~ цел образование или професионално обучение;

в) с друга цел.

~~3. Когато става дума за стопанска дейност в качеството му на работник или служител по трудови правоотношения или на свободна практика, посочени в параграф 2, буква а), държавите членки могат да направят преглед на положението на пазара на труда у тях и да приложат националните процедури относно изискванията, свързани с назначаването на вакантно място или упражняването на такива дейности.~~

~~По съображения, свързани с политиката в областта на пазара на труда, държавите членки могат да предоставят привилегии на граждани на Съюза, на граждани на трети страни, когато това се предвижда от законодателството на Общността, както и на граждани на трети страни, които пребивават легално и получават обезщетение за безработица в съответната държава членка.~~

~~4. През дерогация от параграф 1 държавите членки могат да ограничат общия брой лица, които биха могли да получат право на пребиваване, при условие че приемът на граждани на трети страни стане обект на такива ограничения по силата на действащата правна уредба към момента на приемането на настоящата директива.~~

~~53.~~ Настоящата глава не засяга пребиваването на дългосрочно пребиваващите на територията на държавите членки:

- а) в качеството им на работещи или служители по трудови правоотношения, командировани от доставчик на услуги в рамките на презгранично предоставяне на услуги;
- б) в качеството им на доставчици на презгранични услуги.

Държавите членки могат да вземат решение, в съответствие с националното си право, за условията, при които дългосрочно пребиваващите, желаещи да отидат във втора държава членка, могат да упражняват стопанска дейност в качеството им на сезонни работници в тази държава членка. Работещите на границата могат също да бъдат обект на особените разпоредби на националното право.

~~64.~~ Настоящата глава не засяга законодателството на ~~Общността~~ ☒ Съюза ☒ в областта на приложимото спрямо граждани на трети страни обществено осигуряване.

Член 17~~45~~

~~Условия за~~ **Пребиваване във втора държава членка**

1. В най-кратки срокове и най-късно до три месеца от влизането си на територията на втора държава членка дългосрочно пребиваващият ☒ в ЕС ☒ депозира молба за разрешение за пребиваване пред компетентните органи на тази държава членка.

↓ 2003/109/ЕО (адаптиран)
⇒ НОВ

Държавите членки ~~могат да~~ приемат дългосрочно пребиваващият ☒ в ЕС ☒ да представи молба за разрешение за пребиваване пред компетентните власти на втората държава членка, като в същото време пребивава на територията на първата държава членка.

2. Държавите членки имат право да изискват от съответното лице да представи доказателствата, с които разполага, за:

- а) устойчиви и редовни доходи ☒ , в това число предоставени от трето лице ☒ , достатъчни за покриване на собствената му ~~неговата~~ издръжка и тази на членовете на неговото семейство, без да ~~се има нужда да~~ прибягва до системата за социално подпомагане на съответната държава членка. За всяка от категориите, посочени в член ~~14~~16, параграф 2, държавите членки оценяват тези средства в зависимост от ~~изчисляват тези средства в съответствие с~~ тяхното естество и редовност ~~постоянен характер~~ и могат да вземат предвид минималното равнище на работните заплати и пенсии;
- б) здравна осигуровка, обхващаща всички рискове във втората държава членка, които обичайно са покрити ~~обичайни осигурителни случаи~~ за гражданите на съответната държава членка в тази държава.

3. Държавите членки могат да изискат гражданите на трети~~те~~ страни да отговарят на условията за интеграция съгласно тяхното национално право.

Това условие не се прилага, ако гражданите на трети страни са били длъжни да отговарят на тези условия за интеграция при получаването на статут на дългосрочно пребиваващи съгласно член 5, параграф 2.

Без да се засяга втора алинея, съответните лица могат да бъдат задължени да преминат езиков курс.

4. Молбата се придружава от доказателствени материали, които се определят от националното право и показват, че съответното лице отговаря на приложимите условия, както и от неговото разрешение за дългосрочно пребиваване и валиден пътнически документ или легализирани копия на същия.

~~Посочените в първа алинея документи може да включват и документи, свързани със съответното жилище.~~

По-конкретно:

а) в случай на упражняване на стопанска дейност втората държава членка може да изиска от съответното лице представянето на:

i) когато е работник или служител по трудови правоотношения, доказателство, че разполага с трудов договор, декларация от работодателя, в която се уточнява, че лицето е назначено, или предложение за трудов договор, съгласно условията, предвидени от националното законодателство. Държавите членки уточняват коя от двете форми на доказване се изисква;

ii) когато е на свободна практика, доказателство, че разполага с необходимите средства, които се изискват съгласно националното право, за упражняване на стопанска дейност в това качество, като представи необходимите документи и разрешения;

б) когато се провежда учебен процес или професионално обучение ~~професионална квалификация~~, втората държава членка може да изиска от засегнатото лице да представи доказателство за записване в лицензирано заведение за провеждане на учебен процес или професионално обучение ~~професионална квалификация~~.

По отношение на упражняването на икономическа дейност в рамките на регламентирана професия, както е определено в член 3, параграф 1, буква а) от Директива 2005/36/ЕО, за целите на кандидатстването за разрешение за пребиваване във втора държава членка дългосрочно пребиваващите в ЕС се ползват от равноправно третиране с гражданите на Съюза по отношение на признаването на професионалните квалификации в съответствие с приложимото право на Съюза и националното право.

5. Дългосрочно пребиваващият в ЕС има право да започне работа или обучение във втората държава членка най-късно 30 дни след датата на подаване на пълната молба.

Член ~~18~~¹⁶

☒ Препиваване във втората държава членка на ☒ ~~Членове~~^{Членове} на семейството

1. Когато дългосрочно пребиваващият ☒ в ЕС ☒ упражни своето право на пребиваване във втора държава членка и има вече създадено семейство в първата държава членка, членовете на неговото семейство, ~~които изпълняват изискванията,~~ посочени в член 4, параграф 1 от Директива 2003/86/ЕО, имат право да го придружат или да се присъединят към него.

2. Когато дългосрочно пребиваващият ☒ в ЕС ☒ упражни своето право на пребиваване във втора държава членка и има вече създадено семейство в първата държава членка, членовете на неговото семейство, различни от тези, посочени в член 4, параграф 1 от Директива 2003/86/ЕО, също могат да получат правото да го придружат или да се присъединят към него.

3. Относно депозирането на молбата за разрешение за пребиваване се прилага член ~~15~~¹⁷, параграф 1.

4. Втората държава членка може да изиска от съответните членове на семейството ~~на дългосрочно пребиваващия да придобият към неговата да представят заедно със своята молба за разрешение за пребиваване:~~

а) своето разрешение ☒ за дългосрочно пребиваване в ЕС ☒ ~~за пребиваване на дългосрочно пребиваващ в ЕС~~ или своето разрешение за пребиваване и валиден пътнически документ или легализирано копие на същия;

б) доказателство, че са пребивавали ~~е пребивавал~~ в качеството си на член на семейството на дългосрочно пребиваващ ☒ в ЕС ☒ в първата държава членка;

в) доказателство, че разполагат с устойчиви и редовни доходи, ~~⇒ в това число предоставени от трето лице, ⇐ достатъчни за покриване на собствената им покриванни неговата~~ издръжка, без да се има нужда да ~~прибягва до социално подпомагане от съответната държава членка,~~ или че дългосрочно пребиваващият ☒ в ЕС ☒ разполага с такива ресурси и осигуровка за тях ~~такова за себе си,~~ както и със здравна осигуровка, която покрива всички

рискове ~~осигурителни случаи, валидни~~ във втората държава членка. Държавите членки ~~оценяват тези средства в зависимост от~~ ~~изчисляват тези средства в съответствие с~~ тяхното естество и ~~редовност~~ ~~постоянен характер~~ и могат да вземат предвид минималното равнище на работната заплата и пенсията.

5. Когато ~~не е създадено~~ семейството не е било вече създадено в първата държава членка, се прилага Директива 2003/86/ЕО.

Член 19~~17~~

Обществен ред и обществена сигурност

1. Държавите членки могат да откажат пребиваване на дългосрочно пребиваващ ☒ в ЕС ☒ или на членове на неговото семейство, когато въпросното лице ~~заинтересованият~~ представлява заплаха за обществения ред или обществената сигурност.

При вземане на съответното решение държавата членка взема предвид сериозността или вида на нарушението срещу обществения ред или обществената сигурност, извършено от ~~било то на~~ дългосрочно пребиваващия или ~~на~~ членове на неговото семейство, ~~срещу обществения ред или обществената сигурност~~ или заплахата, която представлява въпросното лице.

2. Решението, посочено в параграф 1, не ~~следва да~~ се основава на икономически съображения.

Член 20~~18~~

Обществено здраве

~~1.~~ Държавите членки могат да отхвърлят молба за пребиваване, депозирана от дългосрочно пребиваващ ☒ в ЕС ☒ или от член на ~~от~~ неговото семейство, ако въпросното лице представлява заплаха за общественото здраве $\Rightarrow$, както е определено в член 2, точка 21 от Регламент (ЕС) 2016/399 на Европейския парламент и на Съвета⁴¹ $\Leftarrow$.

~~2. Единствените заболявания, които биха могли да обосноват отказ за влизане и престой на територията на втората държава членка, са болестите, определени в прилаганите документи на Световната здравна организация, както и други заразни инфекциозни или паразитни заболявания, доколкото в приемащата страна те са обект на разпоредби за защита по отношение на нейните граждани. Държавите членки не могат да въвеждат нови ограничителни разпоредби и практики.~~

~~3. Появата на заболявания след издаването на първоначалното разрешение за пребиваване във втората държава членка не може да бъде основание за отказ за подновяване на разрешението или екенулеиране от територията ѝ.~~

~~4. Държавата членка има право да изисква медицински преглед на лицата, посочени в настоящата директива, с цел да се увери, че те не страдат от болестите, посочени в параграф 2. Този медицински преглед, който може да бъде безплатен, няма редовен характер.~~

⁴¹

Регламент (ЕС) 2016/399 на Европейския парламент и на Съвета от 9 март 2016 г. относно Кодекс на Съюза за режима на движение на лица през границите (Кодекс на шенгенските граници) (ОВ L 77, 23.3.2016 г., стр. 1).

Член ~~21~~¹⁹

Разглеждане на молбата и издаване на разрешение за пребиваване

1. ⇨ Компетентните национални органи вземат решение по молбата и уведомяват писмено кандидата възможно най-скоро, но не по-късно от 90 дни ⇐ ~~За разглеждане на молбата компетентните национални органи разполагат със срок от четири месеца от датата на нейното депозиране~~ ☒, на която молбата е била депозирана ☒.

Ако молбата не се придружава от изброените в членове ~~15~~ 17 и ~~16~~ 18 доказателствени материали или в извънредни случаи, свързани със сложността на разглеждането на молбата, посоченият в първа алинея срок може да бъде удължен за период не повече от ~~три месеца~~ ⇨ 30 дни ⇐. В този случай компетентните национални органи информират подалия молбата.

2. Ако условията, посочени в членове ~~14~~ 16, ~~15~~ 17 и ~~16~~ 18 са изпълнени и при условията на разпоредбите, касаещи обществения ред, обществената сигурност и общественото здраве, посочени в членове ~~17~~ 19 и ~~18~~ 20, втората държава членка издава на дългосрочно пребиваващия ☒ в ЕС ☒ подновяемо разрешение за пребиваване. Това разрешение за пребиваване се подновява след изтичането на неговия срок, след подаване на молба, ако това се налага. Втората държава членка информира първата държава членка за своето решение.

3. Втората държава членка издава на членовете на семейството на дългосрочно пребиваващия ☒ в ЕС ☒ подновяемо разрешение за пребиваване със същия срок като това на дългосрочно пребиваващия ☒ в ЕС ☒.

↓ НОВ

4. Чрез дерогация от член 15, параграф 1 от Директива 2003/86/ЕО за целите на изчисляване на продължителността на пребиваването, което се изисква за получаването на самостоятелно разрешение за пребиваване, пребиваването в различни държави членки се натрупва. Държавите членки могат да изискват законно и непрекъснато пребиваване в продължение на две години на територията на държавата членка, в която се подава молбата за издаване на самостоятелно разрешение за пребиваване, непосредствено преди подаването на молбата за издаване на самостоятелно разрешение за пребиваване.

↓ 2011/51/ЕС член 1, точка 8
(адаптиран)

Член ~~22~~^{19а}

Изменения на разрешенията за ☒ дългосрочно пребиваване в ЕС ☒ ~~пребиваване на дългосрочно пребиваващ в ЕС~~

1. Когато разрешение за ☒ дългосрочно пребиваване в ЕС ☒ ~~пребиваване на дългосрочно пребиваващ в ЕС~~ съдържа бележката, посочена в член 8, параграф 4, и когато съгласно съответните международни инструменти или националното право отговорността за международната закрила на дългосрочно пребиваващия ~~пребиваващото лице~~ ☒ в ЕС ☒ лице е прехвърлена към втора държава членка преди посочената държава членка да издаде разрешението за ☒ дългосрочно пребиваване в ЕС ☒ ~~пребиваване на дългосрочно пребиваващ в ЕС~~, посочено в член 8, параграф 5,

втората държава членка отправя искане към държавата членка, която е издала разрешението за ☒ дългосрочно пребиваване в ЕС ☒ ~~пребиваване на дългосрочно пребиваващ в ЕС~~, да измени съответно бележката.

2. Когато дългосрочно ~~пребиваващият пребиваващото лице~~ ☒ в ЕС ☒ получи международна закрила във втората държава членка преди посочената държава членка да е издала разрешението за ☒ дългосрочно пребиваване в ЕС ☒ ~~пребиваване на дългосрочно пребиваващ в ЕС~~, посочено в член 8, параграф 5, тази ~~посочената~~ държава членка отправя искане към държавата членка, която е издала разрешението за ☒ дългосрочно пребиваване в ЕС ☒ ~~пребиваване на дългосрочно пребиваващ в ЕС~~, да го измени, така че да въведе бележката, посочена в член 8, параграф 4.

3. След получаване на исканията, посочени в параграфи 1 и 2, държавата членка, която е издала разрешението за ☒ дългосрочно пребиваване в ЕС ☒ ~~пребиваване на дългосрочно пребиваващ в ЕС~~, издава измененото разрешение за ☒ дългосрочно пребиваване в ЕС ☒ ~~пребиваване на дългосрочно пребиваващ в ЕС~~ не по-късно от три месеца след получаване на искането от втората държава членка.

↓ 2003/109/ЕО (адаптиран)
⇒ НОВ

Член ~~23~~²⁴

Процедурни гаранции

1. Всяко решение за отхвърляне на молбата за разрешение за пребиваване ~~се обосновава~~^{трябва да се обоснове}. То се съобщава на съответния гражданин на трета страна съгласно процедурите за уведомяване на националното право в тази област. В уведомлението се посочват начините за възражение, които има на разположение заинтересованото лице, както и срокът, в който може да го направи.

Всички последствия от отсъствие на решение при изтичане на срока по член ~~19~~²¹, параграф 1 ~~следва да~~ се уреждат от националното законодателство на съответната държава членка.

2. В случай на отхвърляне на молбата за разрешение за пребиваване, неподновяването на разрешението за пребиваване или отнемането му, съответното лице има право да упражни правото си на възражение пред съда на съответната държава членка.

Член ~~24~~²⁵

Режим на третиране във втората държава членка

1. При получаването на разрешение за пребиваване, предмет на член ~~19~~²¹, във втората държава членка, дългосрочно пребиваващият ☒ в ЕС ☒ [⇒] и членовете на неговото семейство [⇐] се ползват в тази държава членка с равноправно третиране в областите и в съответствие с условията, посочени в член ~~11~~¹².

2. Дългосрочно пребиваващите ☒ в ЕС ☒ [⇒] и членовете на техните семейства [⇐] имат достъп до пазара на труда съгласно параграф 1.

~~Държавите членки могат да предвидят лицата, посочени в член 14, параграф 2, буква а), да бъдат обект на ограничения по отношение на дейности като работници или~~

~~служители по трудовоправни отношения, различни от тези, за които са получили право на пребиваване, при условията, уредени от националното законодателство и за период не повече от дванадесет месеца.~~

↓ НОВ

Държавите членки могат да предвидят, че дългосрочно пребиваващите в ЕС и членовете на техните семейства, които упражняват икономическа дейност като заети или самостоятелно заети лица, уведомяват компетентните органи за всяка промяна на работодателя или икономическата дейност. Това изискване не засяга правото на заинтересованите лица да започнат и да извършват новата дейност.

↓ 2003/109/ЕО (адаптиран)

⇒ НОВ

Държавите членки могат да решат в съответствие с националното право условията, при които лицата, посочени в член ~~14~~16, параграф 2, буква б) или в), ~~и~~ членовете на техните семейства ~~могат да се ползват от достъп до работа като заети или самостоятелно заети лица по трудовоправни отношения или на свободна практика.~~

~~3. При получаването на разрешението за пребиваване, предвидено по силата на член 19, във втората държава членка, членовете на семейството на дългосрочно пребиваващия се ползват в тази държава членка от правата, предвидени в член 14 от Директива 2003/86/ЕО.~~

Член ~~25~~22

Отнемане на разрешение за пребиваване и задължение за ~~реадмисия~~ ☒ обратно приемане ☒

1. Доколкото гражданинът на трета страна не е получил статут на дългосрочно пребиваващ ☒ в ЕС ☒, втората държава членка може да вземе решение за отказ на ~~от~~ подновяване на разрешението за пребиваване или за отнемане на разрешението ~~и задължаване на съответното лице и членовете на неговото семейство да напуснат нейната територия съгласно процедурите, включително експулсиране,~~ в следните случаи:

а) по съображения, свързани с обществения ред или обществената сигурност, ~~като определените~~ ☒ посочени ☒ в член ~~17~~19;

б) когато условията, предвидени в членове ~~14~~16, ~~15~~17 и ~~16~~18, повече не са изпълнени;

~~в) когато гражданинът от трета страна не пребивава легално в съответната държава членка.~~

2. Ако втората държава членка предприеме една от мерките, посочени в параграф 1, ~~и~~ тя изисква от съответното лице и членовете на неговото семейство да отидат на територията на първата държава членка в съответствие с член 6, параграф 2 от Директива 2008/115/ЕО. ~~и~~ Първата държава членка незабавно приема обратно и без формалности дългосрочно пребиващия ☒ в ЕС ☒ и членовете на неговото семейство. Втората държава членка информира първата държава членка за ~~и~~ прилагането на процедурата, предвидена в член 6, параграф 2 от Директива 2008/115/ЕО ~~и~~ своето решение.

~~3. Докато гражданинът на трета страна не е получил статут на дългосрочно пребиваващ и без да засяга задължението за readmission, посочено в параграф 2, втората държава членка може да приеме по отношение на него решение за експулсиране от територията на съюза съгласно член 12 и при предвидените в него гаранции само по сериозни съображения, свързани с общественния ред или обществената сигурност.~~

~~В този случай, когато се приема споменатото решение, втората държава членка се съветва с първата държава членка.~~

~~Когато втората държава членка приема решение за експулсиране на гражданин на трета страна, тя взема необходимите мерки за ефективното изпълнение на това решение. При тези обстоятелства, втората държава членка предоставя на първата държава членка съответната информация относно прилагането на решението за експулсиране.~~

↓ 2011/51/EC член 1, точка 9
⇒ НОВ

~~33a. Ако междувременно международната закрила не е оттеглена или лицето не попадне в една от категориите, определени в член 21, параграф 2 от Директива 2004/83/EO2011/95/EC, параграф 3 от настоящия член не се прилага за~~ ⇒ втората държава членка не връща ⇐ граждани на трети страни, чието разрешение за пребиваване на дългосрочно пребиваващ в ЕС, издадено от първата държава членка, съдържа бележката, посочена в член 8, параграф 4 от настоящата директива.

Настоящият параграф не засяга член 21, параграф 1 от Директива ~~2004/83/EO2011/95/EC~~.

↓ 2003/109/EO (адаптиран)

~~4. Решенията за експулсиране не могат да се съчитават със забрана за постоянен престой в случаите, посочени в параграф 1, букви б) и в).~~

~~45. Задължението за readmission~~ ☒ обратно приемане ☒, посочено в параграф 2, се прилага без оглед на ~~оставената~~ възможността на дългосрочно пребиваващия ☒ в ЕС ☒ и членовете на неговото семейство ~~за установяването му~~ да се преместят в трета държава членка.

Член ~~26~~23

Придобиване на статут на дългосрочно пребиваващ ☒ в ЕС ☒ във втората държава членка

1. При ~~отправяне на молба~~ ~~поискване~~ втората държава членка предоставя на дългосрочно пребиваващия ☒ в ЕС ☒ статута, предвиден с член 7, при условията на членове 3, 4, 5 и 6. Втората държава членка известява първата държава членка за решението си.

↓ НОВ

2. Чрез дерогация от член 4, параграфи 1 и 3 втората държава членка предоставя статут на дългосрочно пребиваващ в ЕС на граждани на трети страни, които, след като са придобили право на пребиваване в съответствие с настоящата глава, са пребивавали

законно и непрекъснато на нейна територия в продължение на три години непосредствено преди подаването на съответната молба.

3. Втората държава членка не е задължена да предоставя право на социално подпомагане или помощ за издръжка за обучение, включително професионално обучение, състояща се от студентски стипендии или студентски заеми, на дългосрочно пребиваващи в ЕС лица, различни от работници, самостоятелно заети лица и членове на техните семейства, преди завършването на петгодишно законно и непрекъснато пребиваване на нейна територия.

Втората държава членка може да реши да даде право на такава помощ на дългосрочно пребиваващите в ЕС преди завършването на петгодишен срок на законно и непрекъснато пребиваване, при условие че тя гарантира същото третиране на гражданите на Съюза, упражняващи права на свободно движение в съответствие с Директива 2004/38/ЕО или член 21 от ДФЕС, различни от работници, самостоятелно заети лица или лица, които запазват такъв статут, членове на техните семейства, както и граждани на трети страни, които се ползват от правото на свободно движение, равностойно на това на гражданите на Съюза, различни от работници, самостоятелно заети лица или лица, които запазват такъв статут, по силата на споразумение между Съюза и неговите държави членки, от една страна, и трети страни, от друга страна, и членовете на техните семейства.

4. Чрез дерогация от член 13, параграф 2 и само преди завършването на пет години законно и непрекъснато пребиваване на нейна територия, втората държава членка може да вземе решение да прекрати законния престой на дългосрочно пребиваващ в ЕС, който е преустановил дейност като заето или самостоятелно заето лице, когато той не разполага с достатъчно средства за себе си и за членовете на семейството си и пълна здравна осигуровка, така че да не се превърне в неприемлива тежест за нейната система за социално подпомагане.

↓ 2003/109/ЕО (адаптиран)

25. Процедурата, определена в член 7, се прилага към депозирането и разглеждането на молба за придобиване на статут на дългосрочно пребиваващ ☒ в ЕС ☒ във втората държава членка. Член 8 се прилага към издаване на разрешението за пребиваване. В случай на отхвърляне на молбата се прилагат ~~са предвидени~~ ~~съответните~~ процедурните гаранции, предвидени в член 10.

ГЛАВА IV

ЗАКЛЮЧИТЕЛНИ РАЗПОРЕДБИ

↓ НОВ

Член 27

Достъп до информация

1. Държавите членки осигуряват лесен достъп за кандидатите за разрешение за дългосрочно пребиваване в ЕС до информация

(а) относно доказателствените материали, необходими за подаване на молба;

(b) относно условията за придобиване на статут и за пребиваване, приложими за гражданите на трети страни и за членовете на техните семейства, включително техните права и задължения и процедурните гаранции.

2. Когато държавите членки издават национални разрешения за пребиваване в съответствие с член 14, те гарантират същия достъп до информацията относно разрешението за дългосрочно пребиваване в ЕС като информацията, предоставена по отношение на тези национални разрешения за пребиваване.

↓ 2003/109/ЕО (адаптиран)

Член ~~28~~²⁴

Докладване и клауза за преразглеждане

Периодично, ~~ако не~~ първоначално не по-късно от ~~23 януари 2011 г.~~ [☒] [две години след края на периода за транспониране] [☒], Комисията изготвя доклад до Европейския парламент и Съвета за прилагането на настоящата директива в държавите членки и предлага [☒] измененията, които счита за необходими [☒], ~~когато това се налага, необходимите изменения~~. Тези предложения за изменение [☒], когато е необходимо [☒], се отнасят с приоритет до членове 4, 5, ~~9 и 11~~ и 12, както и до глава III.

↓ НОВ

В горепосочения доклад Комисията прави оценка по-специално на въздействието на изисквания период на пребиваване, посочен в член 4, параграф 1, върху интеграцията на граждани на трети страни, включително възможните ползи от намаляването на този период, като взема предвид, наред с другото, различните фактори, които са от значение за интеграцията на граждани на трети страни в държавите членки.

↓ 2011/51/ЕС член 1, точка 10
⇒ НОВ

Член ~~29~~²⁵

Точки за контакт

Държавите членки определят точки за контакт, които отговарят за получаване и предаване на информацията и документацията, посочени в членове 8, [⇒] 9, [⇐] ~~12~~¹³, ~~19~~²¹, ~~19a~~²², ~~22~~²⁵ и ~~23~~²⁶.

↓ 2003/109/ЕО (адаптиран)
⇒ НОВ

Държавите членки осигуряват необходимото сътрудничество за обмен на информация и документите, посочени в първи параграф.

Член ~~30~~²⁶

Транспониране

1. Държавите членки въвеждат в сила законовите, подзаконовите и административните разпоредби, необходими, за да се съобразят с ☒ член 1, буква б), член 4, параграфи 1—3 и параграф 5, член 5, параграфи 2 и 4, член 7, параграфи 1, 2 и 4, член 8, параграф 3, член 9, параграф 1, буква в), параграфи 2, 5 и 6, член 10, параграф 3, член 11, член 12, параграф 1, букви г) и е), параграфи 2, 5 и 7, член 13, член 14, член 15, член 16, параграф 1, член 17, параграфи 1, 2, 4 и 5, член 18, параграф 1, член 20, член 21, параграфи 1 и 4, член 24, член 25, параграфи 1, 2 и 3, член 26, параграфи 2—4, член 27, член 28, и член 29, ☒ ~~настоящата директива, най-късно до 23 януари 2006 г.~~ ☒ [...] ☒. Те незабавно ☒ съобщават на Комисията текста на тези разпоредби ☒ ~~информират Комисията за това.~~

Когато държавите членки приемат тези мерки, последните съдържат позоваване на настоящата директива или то се извършва при официалното им публикуване. ☒ Те включват също така уточнение, че позоваванията в действащите закони, подзаконови и административни разпоредби на директивата, отменена с настоящата директива, се считат за позовавания на настоящата директива. ☒ ~~Условията и редът на позоваване се определят от държавите членки.~~ ☒ Условията и редът на позоваване и формулировката на уточнението се определят от държавите членки. ☒

☒ 2. Държавите членки съобщават на Комисията текста на основните разпоредби от националното законодателство, които приемат в областта, уредена с настоящата директива. ☒

☒ Член 31 ☒

☒ Отмяна ☒

☒ Директива 2003/109/ЕО, изменена с директивата, посочена в част А от приложение I, се отменя, считано от *[деня след датата, посочена в член 30, параграф 1, първа алинея от настоящата директива]*, без да се засягат задълженията на държавите членки относно сроковете за транспониране в националното право на директивите, посочени в част Б от приложение I. ☒

☒ Позоваванията на отменената директива се считат за позовавания на настоящата директива и се четат съгласно таблицата на съответствието в приложение II. ☒

Член ~~32~~27

Влизане в сила ☒ и прилагане ☒

Настоящата директива влиза в сила ☒ на двадесетия ден след ☒ ~~в~~ деня на публикуването ѝ в *Официален вестник на Европейския съюз*.

☒ Член 1, буква а), член 3, член 4, параграфи 4 и 6, член 5, параграфи 1 и 2, член 6, член 7, параграф 3, член 8, параграфи 2 и 4—6, член 9, параграф 1, букви а) и б), параграфи 2—4, 7 и 8, член 10, параграфи 1 и 2, член 12, параграф 1, букви а)—в) и д)—з), параграфи 3, 5 и 7, член 13, параграфи 1 и 3—9, член 16, параграфи 2—4, член 17, параграфи 2 и 3, член 18, параграфи 2—5, член 19, член 20, член 21, параграфи 2 и 3, член 22, член 23, член 25, параграфи 3 и 4, член 26, параграфи 1 и 3 се прилагат от *[деня след датата, посочена в член 30, параграф 1, първа алинея]*..... ☒

Член ~~3328~~

Адресати

Адресати на настоящата директива са държавите членки в съответствие с ☒ Договорите ☒ Договора за създаване на Европейската общност.

Съставено в Брюксел на [...] година.

За Европейския парламент
Председател

За Съвета
Председател